

Auditrapport

Quality system Livestock Logistics
Vervolgaudit
op de audit juni 2012 en
de aanvullende audit augustus 2012

2012

Auditdienst externe relaties
NVWA

Datum: 15 januari 2013
Status: definitief

Colofon

Contactpersoon,
auditleider/auteur

drs. M. Laurijssens
specialistisch adviseur/ auditor externe relaties
Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit
06-54 98 13 10
martine.laurijssens@vwa.nl
Hoofdkantoor NVWA
Divisie Veterinair & Import
Catharijnesingel 59, 3^e etage
Utrecht
Postbus 43006
3540 AA Utrecht
definitief

Status

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING	4
2	INLEIDING	7
2.1	CONTEXT.....	7
2.2	AANLEIDING.....	7
2.3	OPDRACHT EN DOELSTELLING	8
2.4	OPDRACHTGEVER	8
2.5	SCOPE EN AFBAKENING	8
2.6	REFERENTIES/NORMENKADER	8
3	BEVINDINGEN EN CONCLUSIES	9
3.1	BEVINDINGEN	9
3.2	CONCLUSIES	12
4	AANBEVELINGEN	14
	BIJLAGE A: SAMENSTELLING AUDITTEAM EN TEAM AUDITEE	16
	BIJLAGE B: RAPPORTAGE	17
	BIJLAGE C: REFERENTIE/ NORMENKADER	18
	BIJLAGE D: UITVOERING ONDERZOEK	19
	BIJLAGE E: BEVINDINGEN BUREAUONDERZOEK	20
	BIJLAGE F: BEVINDINGEN BIJWONINGEN	33
	BIJLAGE G: LIJST VAN AFKORTINGEN EN DEFINITIES	34

1 Samenvatting

QLL (Quality system Livestock Logistics), is een privaat kwaliteitssysteem dat relevante naleving van wet- en regelgeving wil bevorderen binnen de verzamel- en transportsector van landbouwhuisdieren. QLL is voor veetransporteurs, waaghouders en exporteurs van toepassing. Het kwaliteitssysteem omvat diverse modules waar deelnemers aan QLL na certificering aan kunnen deelnemen.

De NVWA (Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit) maakt in haar toezicht gebruik van bepaalde modules.

In de eerste helft van 2012 heeft het auditteam NVWA een audit gedaan op het kwaliteitssysteem QLL. Deze audit heeft een aanvulling gehad in augustus 2012 omdat de uitvoering van de onaangekondigde controles door de CI (certificerende instanties) op de deelnemers aan QLL eerder niet beoordeeld kon worden.

De staatssecretaris van het ministerie van EZ (Economische Zaken) heeft QLL opgedragen een plan van aanpak naar aanleiding van de resultaten van de audit te maken.

De staatsecretaris heeft de NVWA opgedragen in december 2012 een vervolgaudit op het kwaliteitssysteem QLL te doen om na te gaan hoe de geconstateerde tekortkomingen opgelost zijn.

Het auditteam NVWA heeft in opdracht van de hoofdinspecteur Divisie V&I (Veterinair en Import) van de NVWA de audit in december 2012 uitgevoerd.

Bevindingen en conclusies

Het NVWA auditteam concludeert dat QLL veelbelovende zaken in gang heeft gezet of voornemens is in gang te zetten, maar dat de implementatie en/of het effect hiervan (nog) niet altijd aantoonbaar zijn. Aanwijsbare oorzaken zijn onder andere de korte tijdspanne tussen de vorige audit (1^e helft 2012 en augustus 2012) en nu december 2012 en de moeizame besluitvorming door de veelheid aan partijen/belangen.

Het kwaliteitssysteem is nog volop in beweging. Als alle voorgenomen maatregelen door QLL in praktijk gebracht zijn en alle maatregelen geëvalueerd zijn en als QLL de mate van naleving door de deelnemers aan kan tonen, kan antwoord gegeven worden op de vraag of:

“ het effect van de door QLL ingestelde corrigerende maatregelen op de audit NVWA 1e helft 2012 zo is dat de overheid er op kan vertrouwen dat de eisen van QLL door de deelnemers aan QLL voldoende nageleefd worden ”

De verbetermaatregelen die al aantoonbaar uitgevoerd zijn.

- QLL heeft het bestuur en het CCvD (college van deskundigen) vervangen door één bestuurscollege, hetgeen naar verwachting van het NVWA auditteam de besluitvorming efficiënter zal doen verlopen. De nieuwe structuur zal voor de balans tussen financiële druk en bewaking van de kwaliteit van het systeem QLL geen verschil maken met de vorige situatie.
- QLL heeft de in 2011voor de nieuwe module “het lossen van kalveren op twee adressen per vervoerseenheid” en voor de overige modules de juiste CCP's vastgesteld.
- In het handboek is de formulering van de eisen aan deelnemers QLL in concept gewijzigd. De herziening zal naar verwachting van het NVWA auditteam bijdragen tot een betere kwaliteit van toezicht door de CI. Het is belangrijk dat de CI bij dit proces betrokken zijn geweest.
- QLL heeft een werkgroep controlesystematiek opgericht. Deze werkgroep heeft de punten die aandacht nodig hebben in het toezicht vastgesteld en een aantal concrete voorstellen ter verbetering gedaan, waarvan het instellen van bestuurscontroles concreet is ingevoerd.
- Bestuurscontroles zijn controles die het bestuurscollege van QLL op haar kosten door de CI uit laat voeren naar aanleiding van signalen van bijvoorbeeld de overheid, NGO (niet gebonden organisaties) of de CI. Tijdens de audit waren 5 van de 6 geplande controles uitgevoerd. Alle naar aanleiding van signalen van de NVWA over deelnemers waarbij door de NVWA overtredingen vastgesteld zijn die relevant zijn voor QLL. Deze bestuurscontroles zijn bijvoorbeeld ook gedaan op die VC (verzamelcentra) waar bij de audit NVWA 1^e helft 2012 is geconstateerd dat QLL overtredingen niet opgemerkt had. De tijdsintervallen tussen het signaal van de NVWA, de uitvoering van de controles en de terugkoppeling naar QLL zijn vaak erg lang (weken tot maanden). Hierdoor bestaat het risico dat deze controles minder effectief zijn. Tijdens de bestuurscontroles hebben de CI geen overtredingen vastgesteld. Bij 1 reguliere controle, die de bestuurscontrole verving, is de overtreding wel bevestigd en gesanctioneerd. QLL heeft alle rapporten bij de CI opgevraagd om deze te analyseren.

- QLL heeft een tweede, maar eerste echt inhoudelijke op de praktijk gerichte, onderwijsdag georganiseerd voor de bij certificatie betrokken medewerkers van de CI. De deelname was goed. Er is een volgende onderwijsdag gepland die gericht zal zijn op aandachtspunten die door de CI tijdens de vorige onderwijsdag naar voren zijn gebracht.
- De harmonisatieoverleggen tussen de CI en QLL vinden regelmatig, 3-4 x per jaar, plaats.
- De interne auditoren QLL hebben bij alle CI een heraudit gedaan naar aanleiding van de bevindingen eerder dit jaar. Zij hebben een voorstel gedaan tot het jaarlijks aantal en typen bij te wonen controles. Het voorstel is goedgekeurd door het bestuurscollege.
- QLL heeft twee nieuwsbrieven opgesteld over actualiteiten QLL voor de deelnemers én de CI. Eén nieuwsbrief zal ten tijde van de audit gepubliceerd worden, de ander staat op de nominatie.
- De maandrapportages die samengesteld zijn uit door de CI aangeleverde gegevens zijn op een aantal punten verbeterd. Er wordt bijvoorbeeld het aantal controles dus het aantal bedrijven per overtreding aangegeven.
- Tijdens de (voorgaande) aanvullende audit NVWA in augustus 2012 bleek dat een aantal controleurs onvoldoende ervaren waren om de controles diepgaand uit te voeren. Dit was nu niet het geval. Uit de door de NVWA bijgewoonde onaangekondigde controles bleek dat de nu ingezette controleurs ervaren waren, zich goed hadden voorbereid op de controle en voldoende, zij het nog niet altijd volledige, kennis van zaken hadden.
- QLL heeft een uitgebreide jaarlijkse evaluatie op relevante punten uitgevoerd. QLL heeft ook veel tussentijdse evaluaties gedaan. De resultaten van al deze evaluaties komen tot uiting in alle uitgevoerde en voorgenomen plannen die in dit (NVWA) auditrapport genoemd worden.

Voorgenomen verbetermaatregelen die nog niet aantoonbaar uitgevoerd zijn of die nog niet tot aantoonbaar resultaat geleid hebben.

- QLL overweegt de scope van het kwaliteitssysteem te verkleinen tot vooral varkens en kalveren om het systeem beter beheersbaar te maken. QLL wil zich vooral richten op de kwaliteit van toezicht op de modules, waar de overheid in haar toezicht gebruik van maakt, zoals export varkens (stalkeuring met of zonder wagen), 2^e verzamelslag en het lossen van kalveren op 2 adressen per vervoerseheid. Dit zal naar verwachting het systeem beter beheersbaar maken.
- Over de eerder genoemde voorstellen van de werkgroep controlesystematiek zal het bestuurscollege in februari 2013 oordelen. De voorstellen hebben betrekking op de aandacht voor de modules waar de overheid in haar toezicht gebruik van maakt, de sturing in aantal onaangekondigde en fysieke controles per module, de wijze van uitvoering van de onaangekondigde controles, de mogelijke uitvoering van controles door één CI, de balans tussen kosten en baten bij controles onderweg.
- QLL erkent dat er een risico bestaat dat een disbalans tussen kosten en baten de diepgang (lees onafhankelijkheid) van de (onaangekondigde) controle in de weg staat. De werkgroep controlesystematiek heeft voorgesteld de onaangekondigde controles door 1 CO (controle organisatie) te laten doen. Deze CO werkt hiertoe een plan van aanpak uit, welk in februari 2013 door het bestuurscollege beoordeeld zal worden. Naar verwachting van het NVWA auditteam zullen de onaangekondigde controles dan efficiënter uitgevoerd kunnen worden. Voorwaarde is dat de controles door deze CI op een goed kwalitatief niveau uitgevoerd worden en dat de communicatie tussen deze CO met alle CI over de uitvoering en de vervolgtrajecten sluitend is.
- Voor QLL is bij "stalkeuring op de boerderij zonder wagen ten behoeve van export" (exportmodule) vooral het stuk tussen het certificeren en het werkelijke transport van belang. QLL moet de overheid het vertrouwen geven dat deelnemers aan het kwaliteitssysteem de regels in voornoemd stuk nakomen. Een probleem van het uitvoeren van onaangekondigde controles bij de exportmodule is het niet aanhouden van de exporteur/transporteur van het opgegeven tijdstip van laden. Als de wagen eerder vertrekt kan de controle niet plaats vinden. Als hij later vertrekt maakt dit de controle door het oponthoud kostbaar en zal dit ook vaak tot het niet controleren leiden. Overigens is wel aantoonbaar besproken met de medewerkers van de CI dat de NVWA afwijkende vertrektijden als een probleem voor het toezicht ziet. Onduidelijk is nog wat QLL hier zelf mee gaat doen. QLL deelt mee dat dit punt in het uitgewerkte voorstel van de werkgroep controlesystematiek zeker meegenomen wordt.
- De bestuurscontroles moeten nog geanalyseerd worden op kwaliteit.
- Het handboek zal begin 2013 herschreven worden aan de hand van alle (voorgenomen) wijzigingen die in dit auditrapport genoemd zijn.

- Het handboek zal aangepast worden zodat herstelcontroles ook onaangekondigd uitgevoerd zullen kunnen worden.
- De maandrapportages zullen nog meer aangepast worden. Herstelcontroles zullen onderverdeeld worden in administratief en fysiek uitgevoerde controles. Onduidelijk is of er ook onderscheid gemaakt wordt in onaangekondigde en aangekondigde fysieke herstelcontroles. Ook is nog niet duidelijk of de CI via de maandrapportage verantwoording gaan afleggen hoeveel fysieke en hoeveel administratieve onaangekondigde controles per module (export, 2x 2 lossen, verzamelcentra) uitgevoerd worden.
- Deelnemers krijgen een tijdelijke en veranderlijke status toegekend die afhankelijk is van het aantal overtredingen en het corrigeren hiervan. QLL heeft er nog onvoldoende zicht op of de CI correct omgaan met de toekenning van de status aan deelnemers, maar zegt toe dit punt in februari 2013 bij de interne audits te betrekken.
- Op de website QLL zal een extra kolom toegevoegd worden zodat direct duidelijk is wanneer een deelnemer (door de NVWA óf QLL) uitgesloten is van de exportmodule (stalkeuring). Het verschil tussen deelnemers die geschorst zijn wegens overtredingen en die om andere redenen geen deelnemer zijn, zal duidelijker gemaakt worden.
- De jaarrapportage over 2012 door de CI is ten tijde van de audit nog niet opgesteld.

Verbetermaatregelen die niet genomen zijn.

- Het is nog niet duidelijk of QLL zal aangeven in welke gevallen herstelcontroles onaangekondigd of aangekondigd moeten worden uitgevoerd. Dit wordt ook niet in de maandrapportage aangegeven.
De herstelcontroles (aantal en type) worden niet één op één gekoppeld aan de overtredingen. Hierdoor mist QLL een eenvoudige controle of deze herstelcontroles juist worden uitgevoerd.
- QLL heeft zelf nog geen aantoonbaar onderzoek gedaan op naleving door de deelnemers. QLL analyseert wel de maandrapportages op overtredingen (dus naleving), maar legt de conclusies niet formeel vast. QLL kan nog geen (trends) in naleving aantonen.

Opmerkingen van het NVWA auditteam

- Uit de maandrapportages blijkt dat de afwijkende vertrektijden nooit als overtreding zijn aangemerkt terwijl er signalen zijn dat deze afwijking structureel optreedt. Waarom deze afwijking nooit genoteerd wordt, is niet duidelijk. QLL heeft hier onvoldoende zicht op.

Aanbevelingen

Het auditteam NVWA adviseert QLL om:

- de verbetermaatregelen die al aantoonbaar uitgevoerd zijn voort te zetten.
- de verbetermaatregelen die nog niet tot aantoonbaar resultaat geleid hebben te evalueren zodra dit mogelijk is.
- met spoed een besluit te nemen over de invoering van de voorgenomen verbetermaatregelen.
- de voorgenomen verbetermaatregelen die in praktijk gebracht worden te evalueren en zonodig bij te stellen.
- de niet genomen maatregelen te valideren en over de invoering een onderbouwd besluit te nemen.
- samen met de CI te analyseren waarom op bepaalde eisen zoals het aanhouden van de opgegeven vertrektijden (tijden van laden) tegen de verwachting geen overtredingen worden vastgesteld en zonodig verbeteringen in te voeren.

2 Inleiding

2.1 Context

QLL (Quality system Livestock Logistics) is een privaat kwaliteitssysteem dat relevante naleving van wet- en regelgeving wil bevorderen binnen de verzamel- en transportsector van landbouwhuisdieren. QLL is voor veetransporteurs, waaghouders en exporteurs van varkens van toepassing. De overheid zou op basis van risico-inschatting minder toezicht kunnen houden op deelnemers van deze regeling.

De NVWA (Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit) maakt in haar toezicht gebruik van de volgende voordelen voor deelnemers aan QLL:

Export van varkens

Exportcertificering van export van varkens, zijnde geen slachtbiggen of slachtzeugen:

- Er kan keuring door de NVWA van de dieren op stal plaats vinden in plaats van keuring bij de klep van het transportmiddel tijdens het laden.
- Tijdens de stalkeuring doet de NVWA een steekproefsgewijze controle op de benodigde documenten.
- Wijziging van de bestemming van de export is mogelijk tot aan het moment van certificering i.p.v. dat deze tevoren bij de aanvraag van de export moet worden opgegeven.
- Op de boerderij is exportkeuring zonder veewagen mogelijk voor korte transporten (< 8 uur).

Tweede verzamelslag:

- Er is een tweede verzamelslag op een verzamelcentrum mogelijk van slachtschapen/slachtgeiten.
- Er is een tweede verzamelslag op een verzamelcentrum mogelijk van kalveren jonger dan 12 weken.
- Er is een tweede verzamelslag mogelijk van slachtrunderen (van deze mogelijkheid wordt binnen QLL nog geen gebruik gemaakt).

Weiderunderen

- Weiderunderen mogen van een VC (verzamelcentrum) afgevoerd worden naar een in Nederland gelegen en geregistreerd vetweiderijbedrijf.

Kalveren

- Kalveren jonger dan 12 weken mogen op twee adressen per vervoerseenheid gelost worden.

De kwaliteit van de regeling is regelmatig een onderwerp van discussie binnen de Nederlandse maatschappij en de politiek.

2.2 Aanleiding

In de eerste helft van 2012 heeft het auditteam NVWA onder leiding van de specialistisch adviseur, auditor externe relaties van de Divisie V&I (Veterinair en Import) van de NVWA een audit uitgevoerd op het kwaliteitssysteem QLL.

Deze audit heeft een vervolg gehad in augustus 2012, waarin de NVWA onaangekondigde controles op de deelnemers QLL door de CI (certificerende instanties) heeft bijgewoond die tijdens de audit eerste helft 2012 niet bijgewoond konden worden.

De conclusies die volgden uit de voorgaande audit waren onder meer dat de controles van de CI (certificerende instanties) onvoldoende gericht waren op naleving van de eisen die betrekking hebben op de modules van QLL waar de NVWA in haar toezicht gebruik van maakt. Hoewel aan QLL deelnemende binnenlandse transporteurs een betere naleving laten zien, schiet de naleving bij stalkeuring ten behoeve van exportcertificering tekort. Verder waren er aanwijzingen dat de VC (verzamelcentra) structurele overtredingen begingen die betrekking hebben op het kwaliteitssysteem QLL terwijl door de CI geen overtredingen werden geconstateerd. Het

auditteam concludeerde dat juist naleving van die modules waar de NVWA in haar toezicht gebruik van maakt zoals stalkeuring zonder wagen ten behoeve van export, onvoldoende geborgd wordt door QLL.

Uit de bijwoning van de onaangekondigde controles bleek dat de controles op de eisen van QLL bij binnenlandse transporten van voldoende kwaliteit waren. De controles op de modules waar overheidsvoordelen (stalkeuring, 2^e verzamelslag kalf) voor de deelnemers QLL aan verbonden zijn, waren echter op onderdelen onvoldoende om naleving van de eisen van QLL te detecteren. De controles op de module stalkeuring werden onvoldoende frequent uitgevoerd.

QLL had in onvoldoende mate evaluaties van het kwaliteitssysteem OLL uitgevoerd, waardoor er geen beeld was van het nalevingniveau van de eigen deelnemers.

2.3 Opdracht en doelstelling

De staatssecretaris van EL&I (Economische zaken, landbouw en innovatie, nu Economische Zaken) heeft naar aanleiding van de genoemde conclusies aan de NVWA opdracht gegeven om in december 2012 een vervolgaudit uit te voeren. Hij heeft dit in een brief nr. 293951 dd 6 september 2012 bekend gemaakt aan de Tweede Kamer. Tijdens deze vervolgaudit zal het auditteam NVWA de verbetermaatregelen van QLL naar aanleiding van de audit NVWA begin 2012 beoordelen.

De staatssecretaris heeft aan QLL ook opgedragen voor 15 september 2012 een plan van aanpak te maken hoe de in de sectoren varkens en kalveren geconstateerde problemen voor eind 2012 opgelost worden.

Deze vervolgaudit heeft als doel te beoordelen of

"het effect van de door QLL ingestelde corrigerende maatregelen op de audit NVWA 1^e kwartaal 2012 zo is dat de overheid er op kan vertrouwen dat de eisen QLL door de deelnemers QLL nageleefd worden."

Deze vraag is vooral en tenminste van belang op punten waar de NVWA in het toezicht gebruik maakt van het kwaliteitssysteem.

2.4 Opdrachtgever

Naar aanleiding van bovengenoemde opdracht aan de NVWA heeft de Hoofd Inspecteur van de Divisie Veterinair en Import van de NVWA aan de specialistisch adviseur, auditor externe relaties van de NVWA, opgedragen hier navolging aan te geven.

2.5 Scope en afbakening

Het object van onderzoek zijn de verbetermaatregelen die QLL heeft ingezet naar aanleiding van de audit NVWA in de eerste helft van 2012 en het vervolg op deze audit in augustus 2012.

2.6 Referenties/Normenkader

Zie bijlage C.

3 Bevindingen en conclusies

Bij de hier volgende algemene bevindingen en conclusies worden de punten gevolgd waar het NVWA auditteam tijdens de vorige audit opmerkingen over had.

In bijlage E wordt een gedetailleerd verslag van de bevindingen, subconclusies en subaanbevelingen gegeven.

Het NVWA auditteam merkt op dat QLL veelbelovende zaken in gang heeft gezet of voornemens is in gang te zetten, maar dat de implementatie en/of het effect hiervan (nog) niet altijd aantoonbaar zijn. Aanwijsbare oorzaken zijn onder andere de korte tijdspanne tussen de vorige audit (1^e helft 2012 en augustus 2012) en deze audit, december 2012, en de moeizame besluitvorming door de veelheid aan partijen/belangen.

Het kwaliteitssysteem is nog volop in beweging. Als alle voorgenomen maatregelen door QLL in praktijk gebracht zijn en alle maatregelen geëvalueerd zijn en als QLL de mate van naleving door de deelnemers aan kan tonen, kan antwoord gegeven worden op de vraag of:

" het effect van de door QLL ingestelde corrigerende maatregelen op de audit NVWA 1e kwartaal 2012 zo is dat de overheid er op kan vertrouwen dat de eisen van QLL door de deelnemers aan QLL voldoende nageleefd worden"

3.1 Bevindingen

Algemeen/huidige status.

QLL heeft het bestuur en het CCvD (college van deskundigen) vervangen door één bestuurscollege. Op 30 november 2011 is dit college voor de eerste keer bijeen gekomen. Het proces tot accreditatie is, vanwege de vele aanpassingen van het kwaliteitssysteem nog niet in gang gezet al worden de procedures wel volgens de norm opgesteld en getoetst.

Selectie van de punten waaraan QLL deelnemers moeten voldoen.

QLL heeft in tegenstelling tot vorig jaar de nieuwe module "het lossen van kalveren op twee adressen per vervoerseenheid" gevalideerd en hier CCP's (Critical Control Points) op vastgesteld. Deze CCP's zijn, samen met een voorstel tot andere wijziging /aanpassing van de overige CCP's, voorgelegd aan de NVWA en goedgekeurd. Er zijn in het kwaliteitssysteem geen nieuwe modules geïntroduceerd vanwege het besluit van de staatssecretaris van EZ tot een voorlopige "standstill".

QLL wil het handboek en de (formulering van) de eisen aan deelnemers herzien en heeft de eisen met alle CI (certificerende instanties) afzonderlijk doorgenomen.

QLL overweegt de scope van het kwaliteitssysteem te verkleinen tot vooral varkens en kalveren om het systeem beter beheersbaar te maken. QLL wil zich vooral richten op de kwaliteit van toezicht op de modules, waar de NVWA in haar toezicht gebruik van maakt, zoals export varkens (stalkeuring met of zonder wagen), 2^e verzamelslag en het lossen van kalveren op 2 adressen per vervoerseenheid.

Tijdens de bijwoningen controleerden de controleurs van de CI alle op de eisenlijst van QLL aangegeven punten.

Over de omvang van de scope van het kwaliteitssysteem heeft QLL nog geen definitieve keuze gemaakt.

Detectie, dat wil zeggen: het toezicht op naleving door de deelnemers van de eisen van QLL

QLL heeft de knelpunten die in de audit NVWA van het 1^e kwartaal 2012 en bij de aanvullende audit in augustus 2012 erkend. QLL heeft een werkgroep controlesystematiek opgericht. Deze werkgroep heeft de punten die aandacht nodig hebben in het toezicht vastgesteld en een aantal concrete voorstellen ter verbetering gedaan. De voorstellen hebben betrekking op de aandacht voor de modules waar de overheid in haar toezicht gebruik van maakt, de sturing in aantal onaangekondigde en fysieke controles per module, de wijze van uitvoering van de onaangekondigde controles, de mogelijke uitvoering van onaangekondigde controles door één CI, de balans tussen kosten en baten bij controles onderweg en het instellen van bestuurscontroles. Het is nog niet duidelijk of de CI via de maandrapportage verantwoording gaan afleggen hoeveel fysieke en hoeveel administratieve onaangekondigde controles per

module (export, 2x 2 lossen, verzamelcentra) uitgevoerd gaan worden, als deze aansturing goedgekeurd wordt door het bestuurscollege.

Bestuurscontroles zijn controles die het bestuurscollege van QLL op haar kosten door de CI uit laat voeren naar aanleiding van signalen van bijvoorbeeld de overheid, NGO (niet gebonden organisaties) of de CI. Tijdens de audit waren 5 van de 6 geplande controles uitgevoerd. Alle naar aanleiding van signalen van de NVWA over deelnemers waarbij door de NVWA structurele overtredingen vastgesteld zijn die relevant zijn voor QLL. Deze bestuurscontroles zijn bijvoorbeeld ook gedaan op die VC waar bij de audit NVWA 1^e helft 2012 is geconstateerd dat QLL overtredingen niet opgemerkt had.

Tijdens de bestuurscontroles hebben de CI geen overtredingen vastgesteld. Bij 1 reguliere controle die de bestuurscontrole verving is de overtreding wel bevestigd en gesanctioneerd. QLL heeft alle rapporten bij de CI opgevraagd om deze te analyseren.

De tijdsintervallen tussen het signaal van de NVWA, de uitvoering van de bestuurscontroles en de terugkoppeling naar QLL zijn vaak erg lang (weken tot maanden).

Besluiten over de overige voorstellen worden in februari 2013 genomen wanneer de eerstvolgende bijeenkomst van het bestuurscollege plaats vindt

Een probleem van het uitvoeren van onaangekondigde controles bij "stalkeuring op de boerderij zonder wagen ten behoeve van export" (exportmodule) is het niet aanhouden van de exporteur/transporteur van het opgegeven tijdstip van laden. Als de wagen eerder vertrekt kan de controle niet plaats vinden. Als hij later vertrekt maakt dit de controle door het oponthoud kostbaar en zal dit ook vaak tot het niet controleren leiden. Overigens heeft QLL wel aantoonbaar met de medewerkers van de CI besproken dat de NVWA afwijkende vertrektijden als een probleem voor het toezicht ziet. QLL deelt mee dit punt in de nadere uitwerking van de voorstellen van de werkgroep controlesystematiek zeker mee te nemen.

QLL erkent dat er een risico bestaat dat een disbalans tussen kosten en baten de diepgang (lees onafhankelijkheid) van de (onaangekondigde) controle in de weg staat. De werkgroep controlesystematiek heeft voorstellen gedaan de controles efficiënter te laten verlopen zoals de uitvoering van de onaangekondigde controles door 1 CO (controle organisatie). Deze CO werkt hiertoe een plan van aanpak uit, welk in februari 2013 door het bestuurscollege beoordeeld zal worden.

QLL heeft een tweede, maar eerste echt inhoudelijke en op de praktijk gerichte, onderwijsdag georganiseerd voor de bij de certificering betrokken medewerkers van de CI. De deelname was goed. Er is een volgende onderwijsdag gepland die gericht zal zijn op aandachtspunten die door de CI naar voren zijn gebracht.

De harmonisatieoverleggen tussen de CI en QLL vinden regelmatig, 3-4 x per jaar, plaats.

De intern auditoren QLL hebben bij alle CI een heraudit gedaan naar aanleiding van de bevindingen eerder dit jaar. Zij hebben een voorstel gedaan tot het jaarlijkse aantal en typen bij te wonen controles en kantooraudits bij de CI. Het voorstel is goedgekeurd door het bestuurscollege. In januari 2013 moeten zij de geplande cyclus bijwoningen van 2 CI afmaken. Bij 1 CI is deze rond.

QLL brengt nieuwsbrieven uit over actualiteiten QLL voor de deelnemers én de CI. Eén nieuwsbrief zal ten tijde van de audit gepubliceerd worden, de ander staat op de nominatie.

Tijdens de (voorgaande) aanvullende audit NVWA in augustus 2012 bleek dat een aantal controleurs onvoldoende ervaren waren om de controles diepgaand uit te voeren. Dit was nu niet het geval. Uit de door de NVWA bijgewoonde onaangekondigde controles bleek dat de nu ingezette controleurs ervaren waren, zich goed hadden voorbereid op de controle en voldoende, zij het nog niet altijd volledige, kennis van zaken hadden. De medewerking van de CI en de controleurs aan de NVWA audit was goed.

Sancties

Een belangrijke corrigerende maatregel is het uitvoeren van her(stel)controles. De maandrapportages, die gebaseerd zijn op door de CI aangeleverde gegevens, geven (nog) geen inzicht in het aantal uitgevoerde herstelcontroles en waarop en hoe, fysiek of administratief, deze uitgevoerd worden. Per 1 januari 2013 zal dit wel inzichtelijk zijn naar mondelinge mededeling van QLL. Of deze herstelcontroles aangekondigd of onaangekondigd uitgevoerd worden, wordt niet inzichtelijk. Het handboek geeft nog aan dat alle herstelcontroles

aangekondigd uitgevoerd worden, maar dit punt zal in 2013 herzien worden. De herstelcontroles (aantal en type) worden niet één op één gekoppeld aan de overtredingen.

Wanneer de exporteur en de transporteur niet dezelfde zijn bij "stalkeuring op de boerderij zonder wagen ten behoeve van export", zal de controleur niet sanctionerend optreden als de opgegeven tijd van laden niet overeenkomt met de werkelijke tijd. Overigens zal QLL de verdeling van verantwoordelijkheden tussen exporteur en transporteur aanscherpen.

Uit de maandrapportages blijkt dat de afwijkende vertrektijden nooit als overtreding zijn aangemerkt terwijl er bij signalen zijn dat deze afwijking structureel optreedt. Bij alle audits uitgevoerd door de NVWA bleek dit een probleem te zijn. Ook bij deze NVWA audit was één controle op de boerderij niet mogelijk omdat de wagen al vertrokken was. Hetzelfde was het geval in augustus 2012. De controleur zegde toen toe dat hier een maatregel op genomen zou worden, wat kennelijk niet gebeurd is.

Waarom deze afwijking nooit genoteerd wordt, is niet duidelijk.

Redenen kunnen zijn dat de controleurs dit niet als een afwijking van de eisen zien (ook al staat hij wel als zodanig in het handboek), dat deze controles niet of nauwelijks uitgevoerd worden of omdat de exporteur niet dezelfde is als de transporteur. Dit laatste kan slechts een gedeeltelijke verklaring zijn omdat vaak de transporteur wel dezelfde is als de exporteur.

Deelnemers krijgen naar gelang het aantal en de zwaarte van de overtredingen een status toegekend. Status 5 betekent schorsing. Een zware overtreding telt een jaar mee voor de statusoekenning mits er nieuwe overtredingen binnen dat jaar zijn. Als de 1^e overtreding is opgeheven en er geen nieuwe overtredingen zijn krijgt de deelnemers weer status 0. De statusindeling op de maandrapportages is dus een momentopname. De systematiek vergt een goede administratie. Het is QLL niet bekend of de CI de status van de deelnemer op de juiste wijze toekennen maar de intern auditoren QLL zegden toe hier in februari 2013 bij de CI aandacht aan te zullen schenken. 1 deelnemer is geschorst omdat hij/zij niet bereid was zich te laten controleren.

De website QLL wordt transparanter gemaakt zodat de reden van doorhalen duidelijker wordt. Er zal een extra kolom toegevoegd worden waardoor het direct duidelijk is of een deelnemer door QLL of de NVWA geschorst is voor de exportmodule. QLL geeft aan een duidelijker onderscheid te willen maken tussen deelnemers die controles weigeren of de rekening niet voldoen en anderzijds deelnemers die zware overtredingen begaan.

QLL heeft in 2012 nooit de anonimisering van een deelnemer laten vervallen om grote overtredingen aan de NVWA te melden.

Tijdens de bijwoningen door de NVWA van de onaangekondigde controles merkten de controleurs, op een paar minder belangrijke na, de grote overtredingen goed op en communiceerden hier duidelijk over naar de gecontroleerde deelnemers.

Er zijn overtredingen, die een controleur wel (als enige) waar kan nemen maar waar zij/hij geen bevoegdheid heeft om een maatregel te nemen, zoals het blokkeren van de export, terwijl er toch wetgeving overtreden wordt. Tijdens één bijwoning was dit het geval toen een transporteur varkens voor export wilde laden zonder dat het transportmiddel op een officiële wasplaats gereinigd en gedesinfecteerd was. De NVWA dierenarts die de controle bijwoonde heeft corrigerend opgetreden.

In bovengenoemd geval is het van belang dat de controleur de overtreding her- en erkent en dat deze juist in de maandrapportage komt. De NVWA kan dan op punten waar veel zware overtredingen zijn gericht toezicht houden.

Naleving

QLL heeft zelf nog geen aantoonbaar onderzoek gedaan op naleving door de deelnemers. QLL analyseert wel de maandrapportages op overtredingen (dus naleving), maar legt de conclusies nog niet formeel vast.

Evaluatie

QLL heeft een uitgebreide jaarlijkse evaluatie uitgevoerd.

QLL heeft ook veel tussentijdse evaluaties gedaan.

De resultaten van al deze evaluaties komen tot uiting in alle uitgevoerde en voorgenomen plannen die in dit (NVWA) auditrapport genoemd worden.

QLL moet nog een algemeen rapport over de controles (door QLL) op de CI opstellen.

3.2 Conclusies

Algemeen/huidige status.

Het samenvoegen van het bestuur en het CCvD tot één bestuurscollege zal naar verwachting de besluitvorming efficiënter laten verlopen. De huidige structuur zal voor de balans tussen financiële druk en bewaking van de kwaliteit van het systeem QLL naar verwachting geen verschil maken met de vorige situatie.

Het NVWA auditteam vindt het acceptabel dat gezien de vele lopende aanpassingen binnen het systeem, het proces tot accreditatie nog niet in gang is gezet.

Selectie van de punten waaraan QLL deelnemers moeten voldoen.

QLL heeft de in 2011voor de nieuwe module "het lossen van kalveren op twee adressen per vervoerseenheid" en voor de overige modules de juiste CCP's vastgesteld.

De herziening van de formulering van de eisen aan deelnemers QLL hierbij zal naar verwachting bijdragen tot een betere kwaliteit van toezicht door de CI. Het is belangrijk dat de CI bij dit proces betrokken zijn geweest.

Het verkleinen van de scope van het kwaliteitssysteem zal naar verwachting het systeem beter beheersbaar maken.

Detectie, dat wil zeggen: het toezicht op naleving door de deelnemers van de eisen van QLL

De meeste voorstellen ter verbetering van het toezicht zullen naar verwachting, mits goed uitgewerkt, bijdragen aan verbetering van de kwaliteit hiervan.

Het is een gemis dat de werkgroep nog geen voorstel heeft gedaan bij het probleem van het niet aanhouden van de opgegeven tijdstippen van laden bij "stalkeuring op de boerderij zonder wagen ten behoeve van export". Als er in voorkomende gevallen niet gecontroleerd kan worden kan QLL de overheid niet het vertrouwen geven dat de deelnemers de regels in het stuk tussen het certificeren en het werkelijke transport nakomen. QLL heeft aangegeven dit punt mee te nemen in de nadere uitwerking van de werkgroep controlesystematiek

Het laten uitvoeren van bestuurscontroles zal, mits goed begeleid en geëvalueerd, kunnen bijdragen tot verbetering van de kwaliteit van het toezicht en verhoging van de naleving van de eisen. Het is goed dat QLL de resultaten van deze controles kritisch beoordeelt. De tijdsintervallen tussen het 1^e signaal van de NVWA, de uitvoering door de CI en de terugkoppeling naar QLL zijn lang waardoor het risico bestaat dat deze controles minder effectief zijn.

Het laten uitvoeren van onaangekondigde controles door 1 CO kan naar verwachting bijdragen tot een meer efficiënte uitvoering waardoor er meer aandacht kan zijn voor de kwaliteit. Voorwaarde voor het behalen van het doel is wel dat de controles door deze CI op een goed kwalitatief niveau uitgevoerd worden en dat de communicatie tussen deze CO met alle CI over uitvoering en vervolgtprojecten sluitend is.

Het inhoudelijke en praktijkgerichte onderwijs en de harmonisatieoverleggen dragen bij tot betrokkenheid van en kwalitatief goed toezicht door de controleurs van de CI.

Het blijkt dat een kwalitatief voldoende controle mogelijk is, mits controleurs voldoende ervaren zijn in het type uitgevoerde controle en goed voorbereid zijn. Op onderdelen schoten de controleurs nog kennis en ervaring tekort om alle mogelijke overtredingen van de eisen QLL werkelijk te detecteren, maar de kwaliteit van controleren was aanzienlijk beter dan die van de bijgewoone controles in augustus 2012.

Sancties

Het is goed dat QLL inzage krijgt in het aantal en de wijze van uitvoering, fysiek of administratief, van de herstelcontroles en dat deze zichtbaar worden in de maandrapportages. QLL heeft er dan nog onvoldoende zicht op waarop en of de herstelcontroles aangekondigd of onaangekondigd worden uitgevoerd. Zoals bij de audit NVWA 1^e helft 2012 is vastgesteld kunnen een aantal belangrijke overtredingen alleen onaangekondigd opnieuw gecontroleerd worden.

Omdat herstelcontroles in aantal en type in de maandrapportage niet gekoppeld worden aan het type overtreding mist QLL een eenvoudige controle of deze herstelcontroles juist worden uitgevoerd.

QLL pakt onvoldoende het probleem van afwijkende vertrektijden aan bij "stalkeuring op de boerderij zonder wagen ten behoeve van export" en heeft onvoldoende geanalyseerd waarom dit nooit als overtreding is aangemerkt. Een deelnemer heeft voordelen bij stalkeuring. Daar zou tegenover moeten staan dat hij/zij de mogelijkheid moet geven zich ook onaangekondigd te laten controleren.

QLL heeft er nog onvoldoende zicht op hoe de CI omgaan met de toekenning van de status aan deelnemers, maar zegt toe dit in februari 2013 na te gaan.

Het is QLL niet te wijten dat controleurs niet in wettelijke zin kunnen handhaven. Er is wel een risico voor het toezicht door de NVWA als de NVWA geen signalen ontvangt over deze overtredingen. De NVWA houdt op deelnemers aan bepaalde modules immers minder toezicht.

Naleving

QLL kan nog geen (trends) in naleving aantonen.

Evaluatie

QLL heeft zijn systeem uitgebreid geëvalueerd, waarbij veel relevante punten belicht zijn.

4 Aanbevelingen

Algemeen/huidige status.

Het auditteam NVWA adviseert QLL:

- de balans tussen financiële druk en bewaking van de kwaliteit van het systeem QLL bij voortdurende te blijven bewaken om te voorkomen dat de kwaliteit in het geding komt.

Selectie van de punten waaraan QLL deelnemers moeten voldoen.

Het auditteam NVWA adviseert QLL:

- met spoed de herziening van het handboek en de eisen ter goedkeuring aan de NVWA voor te leggen en in de praktijk toe te passen.
- de scope van het kwaliteitssysteem spoedig vast te stellen. QLL kan zich dan richten op de kwaliteit van toezicht op de modules, en vooral waar de overheid in haar toezicht gebruik van maakt. Voorbeelden van deze modules zijn "de stalkeuring met of zonder wagen ten behoeve van export van varkens", "2^e verzamelslag slachtschapen/geitene of kalveren" en "het lossen van kalveren op 2 adressen per vervoerseenheid".

Detectie, dat wil zeggen: het toezicht op naleving door de deelnemers van de eisen van QLL

Het NVWA auditteam adviseert QLL:

- de voorstellen van de werkgroep controlesystematiek met spoed vergaand uit te werken zodat het bestuurscollege in februari slagvaardig kan besluiten over de uitvoering van de plannen.
- de CO met spoed het plan van aanpak te laten voltooien en dit te valideren/evalueren ten einde tot een snelle besluitvorming te komen.
- de bestuurscontroles ook te benutten om de kwaliteit van het toezicht intern te bewaken, niet alleen door de door de CI opgestelde rapporten op te vragen maar bijvoorbeeld ook door juist deze controles bij te laten wonen door de interne auditoren van QLL.
- de maandrapportages aan te passen aan eventuele wijzigingen in de controlesystematiek zodat op eenvoudige wijze nagegaan kan worden of de CI de systematiek volgen en hoe de deelnemers aan QLL hierop reageren in naleving.
- het gemeenschappelijke praktijkgerichte onderwijs en de harmonisatieoverleggen te continueren. Het verdient aanbeveling het gemeenschappelijke onderwijs een vast onderdeel van het kwaliteitssysteem te laten zijn.
- het niveau van controleren van alle controleurs te verbeteren bijvoorbeeld door de minder ervaren controleurs door de meer ervaren controleurs te laten instrueren om zo kennis en ervaring te delen.

Sancties

Het NVWA auditteam adviseert QLL:

- vast te leggen welke overtredingen fysiek opnieuw controleerd moeten worden en welke administratief afgehandeld worden, zoals QLL aangekondigd heeft te zullen doen.
- ook vast te leggen welke overtredingen aangekondigd of onaangekondigd opnieuw gecontroleerd moeten worden en het handboek hier zoals toegezegd ook op aan te passen.
- in de maandrapportage een relatie te leggen tussen de overtreding en het aantal en type hierop uitgevoerde herstelcontroles.
- de maandrapportages intensiever te analyseren en bijvoorbeeld na te gaan waarom bepaalde overtredingen niet worden opgemerkt. Afwijkende tijdstippen van laden moeten daadwerkelijk als zware overtreding worden beschouwd.
- de wijze van toekenning van de status aan deelnemers bij de CI na te gaan zoals dit ook toegezegd is door de intern auditoren QLL.
- na te gaan of er overtredingen gedefinieerd kunnen worden, die zo ernstig zijn dat de waarbij de anonimiteit van de deelnemer hier in elk geval door komt te vervallen.

Naleving

- zie evaluatie.

Evaluatie

Het NVWA auditteam adviseert QLL:

- wanneer QLL zijn kwalitatief evenwicht gevonden heeft, op structurele en aantoonbare wijze de naleving door de deelnemers in percentages en trends hierin vast te leggen. Dit zal een waardevolle bijdrage kunnen leveren voor het bepalen van de wijze van toezicht en het bereiken van naleving van de regeling QLL.

Bijlage A: Samenstelling auditteam en team auditee

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de medewerkers die deze audit c.q. dit onderzoek uitvoeren en de woordvoerders namens de auditee.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de medewerkers die deze audit c.q. dit onderzoek uitvoeren en de woordvoerders namens de auditee.

Auditteam NVWA:

Organisatie	Naam (functie)	Rol
NVWA	mevr. drs. M. Laurijssens, specialistisch adviseur, auditor externe relaties	auditleider auteur
NVWA	dhr. drs. J.P. de Haan senior inspecteur, toezichtontwikkeling levend vee	materiedeskundige lid auditteam
NVWA	mevr. drs. D.M. Eijmaal senior inspecteur	specialist levend vee, bijwonen controles
NVWA	dhr. drs. G. van der Straten senior inspecteur	specialist levend vee, bijwonen controles

Auditee:

Organisatie	Naam (functie)	Rol
QLL	dhr. mr. S.W.A. Lak voorzitter PVV	ad interim voorzitter bestuur QLL
QLL	dhr. P. A. Thijsse	secretaris, penningmeester QLL
QLL	mevr. C.W.F. Hoeks Msc.	secretariaat bestuur QLL
QLL	mevr. ing. I.M. Overmars	secretariaat bestuur QLL
QLL	dhr. J.J. Raap	intern auditor QLL
QLL	dhr. ing. A.M. Bikker Msc.	intern auditor QLL

Bijlage B: Rapportage

De auditleider biedt het auditrapport aan de Hoofdinspecteur van Divisie V&I van de NVWA aan. Na goedkeuring van het rapport door de Hoofdinspecteur biedt deze het definitieve rapport aan de Inspecteur Generaal van de NVWA, het ministerie van EZ en het bestuur van QLL aan.

De ontvangers van het rapport zijn:

- Hoofdinspecteur Divisie Veterinair en Import NVWA.
- Inspecteur Generaal NVWA.
- Ministerie van EZ, DGA-DAD, Cluster Dierenwelzijn.
- Het bestuur van QLL.

Bijlage C: referentie/ normenkader

In onderstaand overzicht staan de meest relevante documenten vermeld van dit onderzoek.

Referentiekader/documenten

- Auditrapport Quality system Livestock Logistics (juni) 2012 NVWA
- Quality system Livestock Logistics. Verslag onaangekondigde controles (augustus 2012), aanvulling op de audit NVWA juni 2012
- Kwaliteitshandboek QLL
- Validatierapporten QLL
- Verificatierapporten QLL
- Evaluatieverslagen QLL, waaronder de lijst met vastgestelde CCP's
- Registraties QLL
- Maandelijkse rapportages certificerende instellingen QLL
- Samenvatting jaarrapportages certificerende instellingen QLL

Achterliggende wet- en regelgeving

- Verordening (EG) nr. 1/2005
- Regeling preventie, bestrijding en monitoring van besmettelijke dierziekten, zoönosen en TSE's

Aanvullend

- GWWD
- Regeling dierenvervoer 2007
- Verordening varkensleveringen (PVV) 2007
- Regeling handel levende dieren en levende producten
- Beleidsregels dierenwelzijn 2009
- Regeling identificatie en registratie van dieren
- Regeling bestuurlijke boetes GWWD
- (handhaving beleidsregel dierenwelzijn)
- NVWA instructie WLZVL-019 Algemene instructie journaal
- NVWA instructie WLZVL-026 Wegvervoer van gewervelde dieren
- NVWA instructie WLZVL-008 Vergunningen voor vervoerders van gewervelde dieren
- NVWA instructie WLZVL-033 Certificering van exporten vanuit en naar gebieden met extreme weersomstandigheden
- NVWA instructie WLZVL 023 Controleposten, erkenning en toezicht
- NVWA instructie WLZVL-021 Exportrestitutie, controles door de VWA
- NVWA instructie SGIU-01 Aan en afvoer levende schapen en geiten vanaf een verzamelcentrum of boerderij
- NVWA instructie RND-003 Runderverzamelcentrum, aan- en afvoer van runderen
- NVWA instructie RNDIU-001 Algemene instructie voor uitvoer levende runderen vanuit Nederland naar andere lidstaten
- NVWA instructie VRKA-004 Exportcertificering vanaf boerderij en verzamelcentrum
- Handboek verzamelcentrum Versie 2.0
- Inrichtingseisen voor vervoerders voor lange transporten voor levende dieren

Bijlage D: Uitvoering onderzoek

Voor elk object van onderzoek worden alle bevindingen verzameld. De bevindingen zullen door de leden van het auditteam worden beoordeeld en gewogen op onderdelen. De bevindingen, subconclusies en subaanbevelingen worden aan de auditee ter becommentariëring aangeboden. De aanvullende opmerkingen gemaakt door de auditee zullen door de leden van het auditteam worden beoordeeld en gewogen op onderdelen. Bovenstaande gegevens hebben als basis van het definitieve auditrapport gediend.

De volgende stappen zijn gezet ter voltooiing van audit:

- Het bureauonderzoek heeft plaats gevonden op het kantoor van het PVE, Louis Braillelaan 80, Zoetermeer.
Datum: 03 december 2012
- Het verslag van bevindingen is ter verificatie ter beschikking gesteld aan de auditee.
Datum: 21 december 2012
- Het commentaar van QLL is, indien van toepassing, verwerkt in het verslag.
Datum: 09 januari 2013
- Er zijn 5 onaangekondigde controles gericht op de gebieden waar de overheid in haar toezicht gebruik van maakt, bijgewoond. Per betrokken CI minimaal 1 bijwoning.
 - 1 controle op de boerderij op de module "stalkeuring op de boerderij zonder wagen ten behoeve van export". Deze controle kon alleen deels administratief uitgevoerd worden omdat het transportmiddel 1.5 uur tevoren al vertrokken was.
Datum: 04 december 2012
 - 1 controle op de boerderij voor de module "stalkeuring op de boerderij zonder wagen ten behoeve van export".
Datum: 04 december 2012
 - 1 controle op een VC op de module "2^e verzamelslag kalveren < 12 weken".
Datum: 11 december 2012
 - 1 controle op een VC op de module "2^e verzamelslag slachtschapen/geiten".
Datum: 11 december 2012
 - 1 controle op een VC aanvoer kalveren. Dit was een rechtstreek transport van 6 kalveren (NUKA's). De CI heeft een extra controle op de boerderij aangeboden maar de NVA had niet op tijd een levend vee specialist beschikbaar om deze controle bij te wonen.
- Het verslag van bevindingen van deze interviews/bijwoningen zijn ter verificatie aan de controleurs van de CI ter beschikking gesteld.
Het commentaar van de controleurs is, indien van toepassing, verwerkt in het verslag.
- De auditleider en auteur heeft het auditrapport opgesteld en aangeboden aan de Hoofdinspecteur van de Divisie Veterinair en Import van de NVA.

Fasen/Activiteiten (resultaat)					
Vooronderzoek	101012				
Planning (plan van aanpak).		151012			
Uitvoering bureauonderzoek			031212		
Uitvoering bijwoningen controles			111212		
Analyse (bevindingenlijst).				211212	
Rapportage (auditrapport).					150113

Bijlage E: Bevindingen bureauonderzoek

Bevindingen, subconclusies en subaanbevelingen

1 Onderwerp algemeen / huidige status

Achtergrond

NVWA

- QLL voldoet nog niet aan de voorwaarde van het verkrijgen van het accreditatienummer en heeft het proces tot accreditatie nog niet in gang gezet.
- Door niet volledige scheiding van personen die zitting hebben in bestuur en het CCvD bestaat het risico dat financiële inhoudelijke belangen belemmeren.

PvA QLL

Functioneren CCvD en secretariaat: werkgroep werkt voorstellen inhoudelijk uit. Discussies en conclusies worden duidelijk vastgelegd.

Bevindingen

- Aantal deelnemers is nu 366, waarvan 20 buitenlandse transporteurs. Het ledenaantal is stabiel.
- Om QLL slagvaardiger te maken en vooral besluitvorming sneller te laten verlopen zijn het CCvD en bestuur vervangen door één bestuurscollege, met een onafhankelijke voorzitter zonder stemrecht.

Op 30 november 2012 is het college voor de eerste keer bijeen gekomen.

In het college hebben de volgende partijen zitting:

- voorzitter a.i. dhr. S.W.A. Lak,
- COV dhr. J.H.G. Goebbels
- LTO dhr. M. Tijssens
- NBHV dhr. P.A. Thijsse
- NBW dhr. A.P.A.M. Wassenberg
- Saveetra dhr. G. Damen
- Veetrans dhr. W. Sleegers
- NVV dhr. T. Duteweerd
- Dierenbescherming dhr. B. van den Berg
- PVV, secretariaat mevr. I.M. Overmars
- PVV, secretariaat mevr. C. Hoeks

Het CBL, de KNMvD en Veeopro maken geen deel meer uit van het college.

Bij IKB Ei is de ervaring dat deze constructie (1 college ipv een gescheiden bestuur en CCvD) geaccepteerd is door de RvA met het oog op de onafhankelijkheid.

Er is een werkgroep controlesystematiek samengesteld door het CCvD.

Deze werkgroep is op 1 november 2012 voor de eerste keer bijeen gekomen.

Aan de werkgroep nemen de volgende partijen deel:

- alle drie de CI, betrokken bij QLL
- LTO
- NBHV
- Saveetra
- Veetrans
- Dierenbescherming
- KNMvD
- NBW

Er is geen kerngroep vastgesteld. Niet alle partijen zijn altijd bij de bijeenkomsten aanwezig. De aanwezigheid van de partijen hangt af van de te bespreken vraagstukken. Partijen kunnen inspraak hebben in een voorstel via de werkgroep en het is dan ook hun eigen verantwoordelijkheid om bij de werkgroep aanwezig te zijn. Er is wel altijd iemand van het secretariaat QLL aanwezig.

- QLL heeft een toetsing conform de accreditatienormen (RvA reglement R13) uitgevoerd en het rapport hierover getoond aan het auditteam NVWA. Zolang de regeling QLL nog onder voortdurende aanpassingen bloot staat, acht QLL het niet zinvol dit traject te doorlopen.

Conclusie:

Het auditteam NVWA concludeert dat:

- aangezien de inhoudelijke beoordeling (CCvD) en de besluitvorming (bestuur) van QLL door elkaar heenliepen, het voor de balans tussen financiële druk en bewaking van kwaliteit geen verschil zal maken dat er beoordeling en besluitvorming binnen één bestuurscollege plaats vinden. De opmerking in de audit NVWA maart 2012 over balans tussen financiële en kwalitatieve belangen blijft van kracht.
- het auditteam NVWA verwacht dat de instelling van het bestuurscollege de besluitvaardigheid zal doen toenemen.
- het acceptabel is dat het proces tot accreditatie(acceptatie) nog niet in gang is gezet. De regeling is aan sterke veranderingen onderhevig. Het is wel goed dat QLL de processen zoveel mogelijk volgens de normen voor accreditatie laat verlopen en deze hieraan toetst.

Aanbeveling:

Het auditteam NVWA adviseert QLL:

- er voor te blijven waken dat financiële belangen en inhoudelijke belangen in balans blijven.
- processen volgens de accreditatienormen vast te leggen en te blijven toetsen.

2 Onderwerp selectie

Achtergrond Algemene eisen en CCP's

NVWA

- *De in januari 2012 geïmplementeerde module lossen van kalveren op twee plaatsen per vervoerseenheid is niet aantoonbaar gevalideerd op mogelijke knelpunten, zodat hier CCP's voor vastgesteld konden worden. Bij nieuwe modules moet QLL valideren welke knelpunten hier kunnen optreden. CCP's zouden er vooral op gericht moeten zijn de belangrijke knelpunten te beheersen. QLL moet hier proactief in optreden.*
- *De aandacht van toezicht zou vooral uit moeten gaan naar de borging van de naleving van de aan QLL deelnemers toegekende modaliteiten.*

QLL pva

Halfjaarlijkse evaluatie NVWA/QLL

Nieuw vaststelling CCP's (is gebeurd zie evaluatie NVWA/QLL)

Herziening verheldering voorschriften exportmodule, dierentransport en verzamelcentra zonder strekking te veranderen. Aansluiting op andere modules verbeteren. Begin 2013 van kracht

TDA benutten borging identificatie dieren (stalnr's., afdelingsnr's. vermelden aanvraag/exportcertificaat oid)

Stalkeuring: tijd laden verschillen

Bevindingen

- Het voorstel tot wijziging van de CCP's is goedgekeurd door de NVWA tijdens de halfjaarlijkse evaluatie op 9 november 2012.
- Voor de module "het lossen van kalveren op twee losadressen per vervoerseenheid" is als CCP de (administratieve) "voorwaarden voor uitvoeren IKB module Twee losadressen." vastgesteld. De controle op deze voorwaarden houdt onder meer het controleren op het maximaal toegestane aantal losadressen in, het tussentijds reinigen van het (geloste) vervoersmiddel en de volgorde van lossen.
- QLL heeft het auditteam NVWA 2 concepten van wijzigingen in de exportmodule en het lossen van kalveren op 2 losadressen per vervoerseenheid getoond. De wijzigingen zijn onder andere tot stand gekomen na overleg met de drie CI afzonderlijk. Onduidelijkheden en dubbele vragen zijn weggehaald. Het auditteam NVWA merkte op dat een vertrektijd die afwijkt van de op de aanvraag/het certificaat aangegeven vertrektijd als een middelzware overtreding gewogen werd terwijl dit voorheen een zware overtreding was. Dit bleek een vergissing en QLL zal dit onmiddellijk aanpassen. Dit punt blijft een zware overtreding. De wijzigingen worden nog beoordeeld door de NVWA en door het bestuurscollege in februari 2013.
- Zaken die onderwerp van discussie waren tussen QLL en het ministerie/NVWA zullen nu in het sectoroverleg levend vee behandeld worden, waarbij, behalve het ministerie van EZ en de NVWA, de hele sector levend vee betrokken zal zijn. De hier te behandelen onderwerpen betreffen vooral die punten, waar de Europese regelgeving niet eenduidig is zoals bijvoorbeeld de normen voor de belading en de stahoogte.

- Het bestuurscollege overweegt de scope van QLL te verkleinen tot vooral varkens en kalveren vanwege de bestaande voordelen in het overheidstoezicht en de IKB's voor deze sectoren. De voor- en nadelen moeten nog geanalyseerd worden Dit principe is aangenomen door het Bestuur. QLL onderzoekt de praktische invulling hiervan.

Conclusie:

Het auditteam NVWA concludeert dat:

- er CCP's op de nieuwe module "lossen van kalveren op 2 adressen per vervoerseenheid" zijn vastgesteld.
- het een voor de hand liggende stap is dat de hele sector bij de discussies over algemene normen als beladinggraad en stahoogte betrokken wordt en dat de discussie niet uitsluitend tussen QLL en de overheid gevoerd wordt. Interpretatie van de Europese normen gaan immers de hele sector aan, niet alleen QLL leden.
- het verkleinen van de scope van het kwaliteitssysteem QLL tot die modules waar de overheid in haar toezicht gebruik van maakt kan bijdragen tot een kwaliteitsverbetering. QLL moet de door QLL beschreven voor- en nadelen en de praktische invoering nog analyseren.

Aanbeveling:

Het auditteam NVWA adviseert QLL:

- de uiteindelijke scope van het kwaliteitssysteem met spoed vast te stellen. Als uitgangspunten vast staan kan QLL zich beter richten op de kwaliteit van het systeem

3. ONDERWERP DETECTIE Toezicht uitgevoerd door de CI

Achtergrond Doelstelling en inrichting (onaangekondigde) controles algemeen

NVWA

- *Het auditteam NVWA vindt dat het bestuur QLL de wijze en inrichting van onaangekondigde controles onvoldoende bewaakt en acht het correct als QLL deze meer gaat aansturen. Als de CI plaats en locatie van onaangekondigde controles zelf mogen bepalen is het risico dat de CI niet doelgericht controleren bijvoorbeeld op opgegeven tijdstip van laden bij stalkeuring. 1 CI deelde mee dit laatste ook niet te doen.*
- *Het is goed dat QLL meer sturing wil geven aan de uitvoering.*
- *Het auditteam NVWA concludeert dat juist aan deelnemers QLL toegekende modaliteiten als stalkeuring zonder wagen van varkens op de boerderij ten behoeve van export onvoldoende geborgd worden door QLL. Controle op naleving van alle eisen bij stalkeuring kan alleen door onaangekondigde controles op het opgegeven tijdstip van laden.*
- *Het auditteam acht het opmerkelijk en een reden tot zorg dat de CI tot de audit NVWA 2012 bij onaangekondigde controles geen gebruik van elkaars diensten maken. De door de CI opgeworpen reden voor het moeilijk uitvoeren van de onaangekondigde controles blijft bestaan. Het merendeel maar niet alle onaangekondigde controles 2011 zijn uitgevoerd en niet alle echt onaangekondigd.*
- *Het auditteam NVWA ziet het als een risico dat transporteurs ingelicht worden als QLL tevoren bij slachterijen en VC aankondigt dat de CI daar transporteurs gaan controleren, ook al worden deze op dat moment niet zelf gecontroleerd. CI kan aan de deelnemers vragen hoe laat veetransportmiddelen worden geladen: QLL moet tevoren met slachterijen en VC afspreken dat deze toestemming geven om op willekeurige momenten QLL deelnemers door QLL te laten controleren.*

QLL pva

Behalen doelstelling (1 aangek, 1 onaangek. Controle): Kosten - baten controles niet optimaal. Onduidelijkheden EU wetgeving tussen NVWA - QLL.

CM: Controle systematiek verbeteren maar kosten tov kwaliteit meenemen:

Werkgroep CCvD en CI: aanscherping voorschriften en combinatie controle onderweg en opvragen documenten achteraf (SatNAV, temp, tacho) Toezicht onvoldoende geborgd door fysieke controles: onvoldoende kennis CI, multi interpreteerbare voorschriften, onvoldoende concrete doelstellingen voor CI, opbouwfase QLL.

CM: meer harmonisatieoverleg CI, Bijscholing CI, interne toetsing CI door QLL, bestuurlijke controles, herschrijven handboek, instellen werkgroep controlesystematiek

Meer controles onderweg (slachthuis, boerderij, VC) Vooral op boerderij (aantoonbaarheid?): meer inzicht in keuren zonder wagen en 2x2 lossen kalf

Toezicht onvoldoende geborgd door fysieke controles: onvoldoende kennis CI, multi interpreteerbare voorschriften, onvoldoende concrete doelstellingen voor CI, opbouwfase QLL.

CM: meer harmonisatieoverleg CI, Bijscholing CI, interne toetsing CI door QLL, bestuurlijke controles, herschrijven handboek, instellen werkgroep controlesystematiek

CM: WG controlesystematiek: vóór 23 november voorstel voor CCvD aanpassing m.n. fysieke onaangekondigde controles. Hierop passende acties

Bevindingen

- In het plan van aanpak geeft QLL aan dat:
 - QLL meer inzicht moet krijgen in naleving bij stalkeuring zonder wagen en 2x2 lossen kalf.
 - QLL meer wil aangeven hoeveel fysieke en hoeveel administratieve onaangekondigde controles per module (export, 2x 2 lossen, verzamelcentra) uitgevoerd moeten worden.
 - er meer controles onderweg (slachthuis, boerderij, VC) uitgevoerd moeten worden, vooral op de boerderij.

Er is nog geen concreet besluit over dit plan. De werkgroep komt in januari 2013 voor de 2e keer bijeen, De eerstvolgende vergadering van het bestuurscollege is in februari 2013. Dan zal over de plannen vergaderd worden.

- QLL heeft geconstateerd dat de balans tussen kosten en baten bij controles onderweg niet optimaal is. Het voorstel is om één CO alle onaangekondigde controles voor alle 3 de CI uit te laten voeren. Deze CO voert al controles namens één CI uit. De twee andere CI zullen zich dan uitsluitend richten op de aangekondigde controles (erkenningverlening en jaarlijkse aangekondigde controles). Het is nog niet bekend of deze CO/CI dan nog de aangekondigde controles bij de "eigen" deelnemers blijft doen. De CO is een plan van aanpak aan het uitwerken. In januari 2013 zal dit plan besproken worden met de 3 CI. Als 1 CO alle onaangekondigde controles uitvoert, zullen bijvoorbeeld eenvoudiger een groep deelnemers geografisch dicht bij elkaar gelegen kunnen worden beoordeeld en kunnen bij het lossen op de VC en/of slachterij alle aanwezige deelnemers gecontroleerd worden. De CO kan uit de door de NVWA doorgegeven planning van exporten vanaf boerderij of VC eenvoudiger deelnemers selecteren om te controleren.
- Onaangekondigde controles op de exportmodule (stalkeuring varkens) zullen uitgevoerd worden via een fysieke controle gecombineerd met een controle achteraf van de GPS of de tachograaf om bijvoorbeeld bijladen en een afwijkende eindbestemming te kunnen detecteren. GPS en tachograaf moeten dan wel verplicht gesteld worden voor alle QLL transportmiddelen, die ingezet worden in het kader van de exportmodule. Dit is dan ook een voorstel.
- Tot heden bestaat nog steeds de verplichting tot het uitvoeren van 1 onaangekondigde controle per deelnemer per certificeringsjaar. Omdat het aantal onaangekondigde controles (deze kunnen dus zowel administratief als fysiek zijn) per kalenderjaar worden aangegeven kan pas een indicatie over de naleving van deze verplichting worden verkregen door 2 (of 3) kalenderjaren bij elkaar op te tellen. Als 1 CO alle onaangekondigde controles gaat doen dan zal deze CO de uitvoering (wijze en aantal) van deze controles aantoonbaar moeten maken. Dit punt moet in het plan van aanpak van deze CO duidelijk worden.
- QLL heeft als extra controles bestuurscontroles ingesteld. Dit zijn controles die in opdracht van de voorzitter van het bestuurscollege worden uitgevoerd door de CI. Zij worden gefinancierd door de Stichting QLL. Aanleiding voor dit type controle zijn signalen van bijvoorbeeld de NVWA, Eyes on Animals, de CI of de sector zelf. Tot op heden heeft QLL opdracht gegeven tot 6 bestuurscontroles naar aanleiding van signalen van de NVWA. Eyes on Animals had in 1 geval ook een signaal gegeven welk hetzelfde was als dat van de NVWA en er zijn geen controles geweest n.a.v. signalen van de CI. Aanwijzingen van de CI leiden meestal tot andere acties, zoals het aanpassen van voorschriften om deze duidelijker te maken, of communicatie richting deelnemers. Deze bestuurscontroles vormen een structureel onderdeel van het kwaliteitssysteem QLL.
- Bij de audit NVWA maart 2012 is vastgesteld dat 1 CI alleen een administratieve controle bij de exporteur deed maar niet bij de door deze exporteur ingehuurd vervoerders omdat deze wellicht onder controle van andere CI stonden. Hierdoor wordt het deel van de uitvoering wat onder verantwoordelijkheid van de exporteur valt, niet gecontroleerd. Dit punt zal verbeterd zijn als 1 CO alle deelnemers controleert en als de scheiding van verantwoordelijkheden tussen exporteur en transporteurs duidelijker wordt aangegeven zoals het plan is.

Conclusie:

Het auditteam NVWA concludeert dat:

- het zoals QLL stelt van belang is dat QLL meer inzicht krijgt in naleving bij stalkeuring zonder wagen en 2x2 lossen kalf en meer sturing geeft aan de wijze waarop en de frequentie waarin deze controles worden uitgevoerd. Het is door het nog ontbreken van een uitgewerkt plan niet aantoonbaar dat, hoe en wanneer hier uitvoering aan gegeven wordt.
- het verwacht dat het voorstel om één CO alle onaangekondigde controles uit te laten voeren de controles efficiënter zal kunnen maken omdat de CO dan geen rekening hoeft te houden met deelnemers die door verschillende CI gecontroleerd worden. De CO kan meer ervaring opdoen met de voor deze controles benodigde kennis en de specifieke problematiek. De CI maken dan gebruik van de diensten van 1 CO/CI. Voorbehouden zullen onder andere zijn dat de CO de controles correct uitvoert, er duidelijke afspraken gemaakt worden over inzage van rapportages van voorgaande (aangekondigde) controles als bijdrage tot de kwaliteit van de controle, er terugkoppeling van gegevens aan de juiste CI is en de controle door een hen onbekende CO geaccepteerd wordt door de deelnemers QLL. Ook zal bewaakt moeten worden dat de noodzakelijke hercontroles binnen de juiste termijn ook onaangekondigd uitgevoerd worden en wie deze gaat doen.
- het een gemis is dat de werkgroep QLL nog geen voorstel heeft gedaan hoe om te gaan met van opgave afwijkende vertrektijden van de transporteurs. Hierdoor kunnen de CI immers vaak niet controleren (transportmiddelen zijn vertrokken of vertrekken later). QLL lijkt onvoldoende rekening te hebben gehouden met dit punt wat de uitvoering en efficiëntie van de controles in de weg staat. QLL deelt mee dat de werkgroep dit punt in de nadere uitwerking van het voorstel zeker mee zal nemen. De volgende bijeenkomst van de WG is 23 januari 2013.

Aanbeveling:

Het auditteam NVWA adviseert QLL:

- het plan om meer sturing (wijze waarop en aantal per module) aan de onaangekondigde controles te gaan geven, met spoed te realiseren.
- hierbij ook rekening te houden met de mogelijk van aanvraag afwijkende vertrektijden bij export.
- het plan van aanpak over de onaangekondigde controles door 1 CO met spoed op te laten stellen en te beoordelen zodat zo spoedig mogelijk in 2013 gestart kan worden met efficiënte en kwalitatief goede onaangekondigde controles. In elk geval zouden alle deelnemers aan modules QLL waar de overheid in haar toezicht gebruik van maakt ook 100% aangekondigd én onaangekondigd gecontroleerd moeten worden.

3.2. Achtergrond Eisen aan CI en bij certificering betrokken medewerkers (Opleiding)

NVWA

- *De inzet van auditoren QLL moet structureel gecontinueerd worden en opgenomen worden in de regeling QLL. (QLL geeft aan dit te zullen doen)*
- *QLL moet ook in de toekomst blijven borgen dat belangenverstrengeling van de auditoren QLL een neutrale interne beoordeling van het systeem niet in de weg staat.*
- *Door gebrek aan kennis en ervaring van de controleurs waren de controles op de stalkeuring op belangrijke onderdelen onvoldoende diepgaand. De controleurs van de CI waren desgevraagd gemotiveerd om hun kennisniveau te verhogen. Het auditteam NVWA doet de aanbeveling de gemeenschappelijke opleidingen voor alle bij certificatie betrokken personen van de CI een structureel onderdeel te laten zijn van de regeling QLL en deze op te nemen in de regeling (Éducation permanente). QLL heeft aangegeven dit te zullen doen.*
- *QLL moet voortdurend borgen dat bij certificatie betrokken personen bij de CI onafhankelijk en effectief toezicht uitvoeren. Hiertoe zou er een meldingsplicht moeten bestaan bij de CI wijzigingen per omgaande te melden, zodat QLL voorgaande ook kan borgen.*
- *QLL zou het onderwijs kunnen benutten om controleurs te leren overtuigend over overtredingen en sancties te communiceren zonder de onafhankelijkheid te verliezen. De controleur zou ten minste de ernst van de overtreding duidelijk moeten kunnen maken om de gecontroleerde de noodzaak van (onmiddellijke) correctie van de overtreding mee te delen.*

Bevindingen

- Als zaken in de uitvoering van de controles aandacht verdienen of als hier vragen over zijn vanuit de CI dan wordt hier meestal via de mail over gecommuniceerd. Alle 3 de CI krijgen dan antwoorden en instructies. Het auditteam NVWA heeft 3 van deze mails ingezien. In het begin werden deze zaken via een maandelijks meldformulier aangekaart

door de CI maar dat gebeurt de laatste tijd niet meer via deze formele weg. QLL merkt op dat vragen of opmerkingen wel schriftelijk worden vastgelegd.

- Op 25 september 2012 is een cursus voor alle bij QLL certificering betrokken medewerkers gegeven. Dit was de 2^e gemeenschappelijke cursus. De 1^e cursus was in juni 2012 en was vooral oriënterend van karakter. Aan de laatste cursus hebben 11 van de ± 14 mensen deelgenomen. 3 deelnemers (21 %) waren om verklaarbare redenen verhinderd. Deze cursus is op een VC gegeven en de medewerkers kregen ook praktijkopdrachten. Het programma is ingezien.
Uit de cursus kwamen aandachtspunten naar voren waar de volgende cursus, gepland op 25 januari 2013, op gericht zal zijn. De dan te behandelen punten zullen zijn: 2^e verzamelslag kalveren en op 2 losplaatsen lossen per vervoerseheid van kalveren.
- QLL deelt mee dat de gezamenlijke cursussen een structureel onderdeel van het kwaliteitssysteem zullen worden en dat deze in het handboek zullen worden opgenomen.
- Het geven van achtergrondinformatie over de te controleren punten zal volgens QLL bijdragen aan een betere overtuigingskracht van de controleur en communicatie tijdens de controles. Tijdens de aanvullende audit NVWA augustus 2012 constateerde het auditteam dat deze op een aantal punten onvoldoende was.
- De medewerkers van de CI worden niet getoetst op kennis maar de auditoren QLL wonen controles bij en krijgen zo een indruk van het kennisniveau van de controleurs. Bij 1 CI zijn alle geplande bijwoningen uitgevoerd (in totaal 8) Bij de andere 2 CI zullen nog 2-3 bijwoningen in januari 2013 gerealiseerd worden. De planning is om 2-3 controles per verschillende typen per CI per jaar bij te wonen. De auditoren QLL hebben als grootste afwijkingen geconstateerd dat niet altijd alle geconstateerde tekortkomingen in het rapport bestemd voor de deelnemer komen en dat de bevindingen soms zo beknopt worden genoteerd dat de beoordelaar de bevindingen moeilijk kan wegen/beoordelen. De CI moeten hierop aantoonbaar corrigerende maatregelen nemen. De CI hebben alle een heraudit gehad om de corrigerende maatregelen te beoordelen. De auditrapporten zijn helder opgesteld en afspraken met de CI zijn vastgelegd.
- Na de audit NVWA maart 2012 zijn er 3 harmonisatieoverleggen tussen de CI geweest. Hier neemt minimaal 1 vertegenwoordiger van elke CI aan deel. Het volgende harmonisatieoverleg is in begin februari gepland. De verslagen van 2 harmonisatieoverleggen zijn ingezien. Hieruit blijkt dat er levendig gediscussieerd wordt over inhoudelijke en strategische zaken.
- QLL heeft 2 nieuwsbrieven getoond. Deze dienen in eerste instantie als voorlichting voor de deelnemers QLL, maar zijn ook voor de CI bestemd. Eén brief wordt deze week uitgebracht. QLL deelt mee eind 2011/begin 2012 een communicatieplan te hebben opgezet en dat vervolgens is meerdere malen is gecommuniceerd via bijvoorbeeld de Uitstalling (nieuwsbrief van PVV), nieuwsbrieven van QLL en berichten op de website van QLL. In het bestuur is destijds afgesproken dat brancheorganisaties via hun ledenbladen communiceren over QLL. Zo hebben o.a. in Vee & Vlees, De Trog en de digitale nieuwsbrief van NBHV artikelen over QLL gestaan. Brancheorganisaties communiceren ook over QLL tijdens algemene ledenvergaderingen. Naar aanleiding van de aankomende publicatie van het gewijzigde handboek zal uitgebreid gecommuniceerd worden via al deze kanalen.
QLL deelt mee dat voornemens te zijn om nieuwsbrieven ook digitaal direct naar de deelnemers te mailen. Voornemens nog loopt de verspreiding van nieuwsbrieven onder deelnemers via de CI, artikelen in vakbladen etc.
- Personeelwisselingen worden naar mondelinge mededeling nu proactief gemeld. QLL kan dan de voorwaarden nagaan waaraan de nieuwe medewerkers moeten voldoen volgens het handboek. 1 CI heeft 2 nieuwe controleurs aangesteld.

Conclusie:

Het auditteam NVWA concludeert dat:

- het goed is dat er een inhoudelijk op de praktijk gerichte cursus is gegeven en dat hier 79 % van de bij QLL certificering betrokken personen met betrokkenheid aan deelgenomen hebben. Dat QLL dit onderwijs serieus neemt blijkt hieruit dat eind januari een 2^e cursus gepland is die gericht zal zijn op punten waar de CI behoefte hebben aan meer kennis.
- de met regelmaat gehouden harmonisatieoverleggen, gezien de verslagen, nuttig zijn voor de harmonisatie en de kwaliteit van het toezicht.

- het goed is dat QLL veel aandacht geeft aan alle mogelijke vormen van communicatie met de deelnemers om hen te motiveren aan de eisen van het kwaliteitssysteem te voldoen.

Aanbeveling:

Het auditteam NVWA adviseert QLL:

- het voornemen van QLL om de gemeenschappelijke cursussen een structureel onderdeel te laten zijn van het kwaliteitssysteem, in praktijk te brengen.
- deelnemers van QLL zoveel mogelijk bij QLL te blijven betrekken door gerichte informatievoorziening.

Achtergrond Onafhankelijkheid van de CI

NVWA

- *Mogelijke spanningsvelden zijn in dit verband: door financiën gestuurde tijdsdruk versus diepgang van de inspectie, het al of niet uitvoeren van duurdere fysieke herstelcontroles ten opzichte van de kostenbesparende herstelcontroles op basis van opgestuurde documenten, de (in)efficiëntie van onaangekondigde controles en de hoogte van de bijdrage van de deelnemers versus het draagvlak.*
- *Het auditteam NVWA heeft geen harde bewijzen gevonden dat financiële belangen onafhankelijke en diepgaande controles door de CI belemmeren*

QLL

Behalen doelstelling (1 aangek, 1 onaangek. Controle): Kosten - baten controles niet optimaal. Onduidelijkheden interpretatie EU wetgeving tussen NVWA/ministerie – QLL.

CM: discussie via sectoroverleg. Pas als heldere normen: overnemen Controle systematiek verbeteren maar kosten tov kwaliteit meenemen.

Bevindingen

- In de audit NVWA maart 2012 kwam naar voren dat de in het handboek gereserveerde tijdsduur de diepgang van de controle kan belemmeren. Eén CI had aangegeven dat dit vooral bij VC die ook transporteur zijn met meerdere vervoersmiddelen speelde. QLL deelt mee dat de CI dit punt niet meer als een probleem ervaart en dat dit punt dus geen vervolg meer krijgt.
- QLL heeft alle te controleren punten met elke CI afzonderlijk doorgenomen om de praktische haalbaarheid en efficiëntie te bespreken. Een betere inspectielijst zal de efficiëntie verhogen.
- Door meer specialisatie van de CI/CO (het plan is dat 1 CO alle onaangekondigde controles uit zal gaan voeren) zullen controles met meer ervaring en naar verwachting dus efficiënter uitgevoerd kunnen worden.
- QLL heeft een lijst van slachterijen opgesteld met namen van contactpersonen. Dit verhoogt de efficiëntie van controles tijdens het lossen van (binnenlands) vervoer.
- Zoals eerder vermeld wil QLL meer sturing geven aan de wijze en frequentie van de (onaangekondigde) controles.
- QLL wil de bijdrage van de deelnemers niet verhogen. Hoe zich dit verhoudt tot de uitvoering van meer fysieke onaangekondigde (herstel)controles is het auditteam NVWA nog niet duidelijk. Dat zal in een later stadium moeten blijken.

Conclusie:

Het auditteam NVWA concludeert dat:

- de hier genoemde genomen en te nemen maatregelen om de controles efficiënter te laten verlopen naar verwachting effect zullen hebben. Hierdoor zal meer aandacht kunnen zijn voor de kwaliteit. De implementatie van de maatregelen en het effect hiervan zullen niet voor 2013 aantoonbaar zijn omdat de maatregelen dan gestalte zullen krijgen.

Aanbeveling:

Het auditteam NVWA adviseert QLL:

- de voorgenomen maatregelen zo spoedig mogelijk in praktijk te brengen en zo spoedig mogelijk te evalueren op effect en knelpunten. QLL deelt mee dat het bestuurscollege de volgende evaluatie gepland heeft voor september 2013. Het NVWA auditteam adviseert QLL al eerder tussentijdse evaluaties te doen om tijdig bij te kunnen sturen.

Achtergrond Uitvoering toezicht. Borging uitvoering controle op stalkeuring 1^e en 2^e verzamelslag 2x2 kalf NVWA 2012

NVWA 2012

- Het auditteam NVWA ziet het als een risico dat transporteurs ingelicht worden als QLL tevoren bij slachterijen en VC aankondigt dat de CI daar transporteurs gaan controleren, ook al worden deze bedrijven op dat moment niet zelf gecontroleerd. QLL moet tevoren met slachterijen en VC afspreken dat deze toestemming geven om op willekeurige momenten QLL deelnemers door QLL te laten controleren
- Een aantal belangrijke punten uit de regeling kunnen alleen onaangekondigd gecontroleerd worden. Een belangrijk privilege voor QLL deelnemers is de stalkeuring (varkens) ten behoeve van exportcertificering. 1 CI nooit op moment van laden bij stalkeuring te controleren, andere CI doen niet altijd echt onaangekondigde controles QLL moet het terechte voornemen uitvoeren om meer sturing geven aan de uitvoering van onaangekondigde controles om ervoor te zorgen dat de volledige naleving van de regeling QLL geborgd wordt.
- Het probleem in de uitvoering van onaangekondigde controles moet onverwijld opgelost worden. QLL moet er op toezien de CI de afspraken hierover nakomen. De auditoren QLL hebben ook aangegeven dat deze niet altijd op correcte wijze uitgevoerd worden. Of hun opmerkingen effect hebben zal moeten blijken uit verdere controles door de auditoren QLL en uit door de NVWA bij te wonen onaangekondigde controle door de CI
- De NVWA heeft QLL gewezen op structureel begane overtredingen bij een aantal VC. QLL had volgens haar maandrapportage in deze periode geen overtredingen geconstateerd. QLL heeft deze overtredingen onvoldoende gedetecteerd terwijl die wel met de door de overheid toegekende modaliteiten van QLL van doen hadden. Dit acht het auditteam belangrijk want juist bij toegekende modaliteiten moet naleving geborgd zijn

QLL

Toezicht onvoldoende geborgd door fysieke controles: onvoldoende kennis CI, multi interpreteerbare voorschriften, onvoldoende concrete doelstellingen voor CI, opbouwfase QLL.

CM: meer harmonisatieoverleg CI, Bijscholing CI, interne toetsing CI door QLL, bestuurlijke controles, herschrijven handboek, instellen werkgroep controlesystematiek

CM: WG controlesystematiek: vóór 23 november voorstel voor CCvD aanpassing m.n. fysieke onaangekondigde controles. Hierop passende acties

CM halfjaarlijkse evaluatie met NVWA: vragen hoe certificerende DA kan bijdragen aan betere borging door CI van QLL en

Overleg over voorgenomen en effectieve tijdstip van laden ivm onaangekondigde controles bij exportmodule.

Bevindingen

- Buiten het bijwonen van controles door de auditoren QLL analyseert QLL de maandrapportages en jaarrapportages om de CI te controleren.
- Kwetsbare borgingsonderdelen in het toezicht worden naar mondelinge mededeling uit de volgende bronnen gedestilleerd:
 - de maandrapportages. Deze geven aan op welke punten de meeste tekortkomingen worden begaan om zo bijvoorbeeld CCP's te bepalen.
 - signalen afgegeven door de CI.
 - signalen afgegeven door de NVWA.
 Op basis hiervan worden de CCP's vastgesteld.
- In de audit NVWA maart 2012 is aangegeven dat er bij VC structurele overtredingen worden begaan die niet door de CI opgemerkt zijn. Op deze VC heeft QLL bestuurscontroles laten uitvoeren.
- QLL heeft opdracht gegeven tot het uitvoeren van 6 bestuurscontroles waarvan er tot heden 5 uitgevoerd zijn door de CI. Deze controles waren gericht op het volgende:
 - *Exportmodule varkens (stalkeuring)* (4 meldingen NVWA) Aantal geladen dieren niet conform, ander transportmiddel, tijdstip vertrek niet conform, opgeven meerdere kentekens wagen bij aanvraag, inzet niet QLL-deelnemers. Hierop zijn 2 controles uitgevoerd. De 4^e niet omdat dit ging over een export zonder aangebrachte slachtblikken. Dit punt valt niet binnen de scope van QLL. Bij de 2 uitgevoerde controles zijn geen afwijkingen gevonden. De 3^e controle moet nog worden uitgevoerd.
 - *Verzamelcentrum kalveren* (1 melding NVWA): het niet naleven van de 21 dagen regeling: De controle is uitgevoerd. Er zijn geen tekortkomingen gevonden.
 - *Verzamel centrum rund* (2 meldingen NVWA):
 - 1 controle is uitgevoerd (op naleving 21 dgn wachttijd). Er zijn geen tekortkomingen gevonden.
 - 1 controles wordt niet uitgevoerd omdat het niet naleving van een punt is wat geen CCP is (afvoer runderen zonder voorafgaande melding NVWA)

- *Boeterapporten* De NVWA heeft 17 boeterapporten opgemaakt binnen 1 jaar op deze QLL deelnemer. De controle is uitgevoerd. Er zijn geen tekortkomingen gevonden.
- *Lossen kalveren op 2 losadressen per vervoerseheid*. Dit gebeurde zonder dat losadres deelnemer was van aanvullende IKB module Twee losadressen. Op dit bedrijf was al een reguliere controle gepland en inmiddels uitgevoerd, welke de bestuurscontrole heeft vervangen. Naar mededeling van QLL is tijdens de reguliere controle dezelfde overtreding geconstateerd en is hier overeenkomstig het handboek op gesanctioneerd.
- *Vervoer nuchtere kalveren* transport niet volgens de transportverordening. Hierop is nog geen actie op genomen. QLL deelt mee dat er nav de melding onduidelijkheid was over bij welke partij de verantwoordelijkheid lag, of dit de 1^e transporteur, het verzamelcentrum of de 2^e transporteur was. Dit moest nader onderzocht worden. Omwille van de doorlooptijd heeft QLL toen besloten prioriteit te geven aan de overige meldingen. Nu wordt dit punt weer opgepakt. Het bestuurscollege vindt deze controle prioriteit moet krijgen (verslag dd 30 november 2012).

Aan andere signalen van de NVWA is op een andere manier geageerd of niet, omdat het probleem niet binnen de scope van het kwaliteitssysteem QLL viel.

QLL heeft de rapporten van de CI opgevraagd met het doel deze te analyseren omdat QLL het opmerkelijk vindt dat bij alle bestuurscontroles geen afwijkingen zijn gevonden. De NVWA heeft per mail aan QLL doorgegeven dat in elke geval bij 1 VC is geconstateerd dat de overtreding niet opgeheven is. QLL zal dit punt met de betrokken CI doornemen.

De auditoren QLL suggereerden tijdens de audit zelf een aantal bestuurscontroles uit te willen voeren of om juist deze controles bij te wonen.

Het tijdsverloop tussen de meldingen NVWA en de acties door QLL is in een aantal gevallen lang (melding juli: rapport in december nog niet bij QLL) Het pad gaat als volgt: melding, bespreking op kantoor QLL, nog een intern overleg, uitzetten bestuurscontrole bij de CI.

Ook het uitvoeren door de CI en het ontvangen van de rapporten van de CI neemt een onbepaalde tijd in beslag.

Conclusie:

Het auditteam NVWA concludeert dat:

- het goed is dat QLL de rapporten van de bestuurscontroles opvraagt en analyseert, zeker nu de CI hierbij geen afwijkingen hebben gevonden.
- de tijd tussen de signalering door de NVWA en het uitvoeren en terugkoppeling van bestuurscontroles naar QLL vaak lang is waardoor het risico bestaat dat deze controle aan effectiviteit inboet. QLL deelt mee dat verwacht wordt dat dit vanaf heden vlotter zal lopen.

Aanbeveling

Het auditteam NVWA adviseert QLL:

- de interne auditoren van QLL een aantal bestuurlijke controles bij te laten wonen om gezamenlijk tot een diepgaandere inspectie te komen.
- aan de CI opdracht te geven van alle bestuurscontroles standaard een rapport (inclusief ruwe data) aan QLL te doen toekomen. Op deze manier kan QLL met de CI gezamenlijk de diepgang van de controles beoordelen en eventueel verbeterpunten aanbrengen. Aan deze controle moet extra gewicht gegeven worden en zou bijvoorbeeld altijd door de meest ervaren controleurs uitgevoerd moeten worden,
- termijnen vast te stellen voor de uitvoering van de bestuurscontroles en de terugkoppeling hiervan door de CI, om het effect van de controles te vergroten.

4 Onderwerp sancties

NVWA

- *Het meest toegepaste sanctiemiddel in QLL zijn de herstelcontroles. Fysieke herstelcontroles worden voor zover het auditteam NVWA kon nagaan grotendeels uitgevoerd op basis van opgestuurde documenten en niet op basis van fysieke controles. Een aantal overtredingen zoals die op gebied van dierenwelzijn en bij stalkeuring kan alleen door fysieke controles worden gedetecteerd.*

- *Uit de maandrapportages van QLL over de controles en sancties door de CI kan het auditteam NVWA niet opmaken of, hoe (fysiek of op basis van toegestuurde documenten) en waarop herstelcontroles zijn uitgevoerd en hoe de overtredingen verdeeld zijn over de bedrijven. Het aantal herstelcontroles moet op de maandrapportages gespecificeerd (fysiek of op basis van opgestuurde documentatie) worden aangegeven. Deze rapportages moeten ook dienen om de NVWA inzicht te geven in het verloop van het toezicht.*
- *QLL moet behalve per overtreding het aantal, ook aangeven hoeveel bedrijven hierbij betrokken zijn en hoe vaak deze overtreding bij een bedrijf voorkomt, om een op risico gericht toezicht te kunnen uitvoeren. Als er consequent herstelcontroles worden uitgevoerd bij overtredende bedrijven dan geven het aantal herstelcontroles de al of niet naleving van dit bedrijf aan.*
- *Herstelcontroles zijn volgens het handboek altijd aangekondigd. Herstelcontroles zouden ook onaangekondigd moeten kunnen zijn omdat herstel van een aantal ernstige overtredingen alleen bij onaangekondigde controles gedetecteerd kunnen worden.*
- *Een ander sanctiemiddel is schorsing of intrekking van de erkenning als deelnemer QLL. De status van een bedrijf geeft de mate van naleving van de deelnemer aan.*
- *De status moet duidelijk worden aangegeven op de deelnemerslijst op de website van QLL. Een geschorst bedrijf (status 4) was in afwijking van het handboek niet doorgehaald op de website. Dit bevordert niet de dwang tot naleving bij de deelnemer en maakt het voor de NVWA lastig te bepalen of de deelnemer gebruik kan maken van de door de overheid toegekende modaliteiten. De deelnemerslijst op de website van QLL zouden duidelijker de status van de deelnemers aan moeten geven opdat onder meer duidelijk is welke deelnemers de aan deelnemers toegekende voordelen mogen genieten.*
- *Alle punten uit het handboek moeten ook in de jaarrapportage vermeld worden, zodat er meer inzicht komt in het uitgevoerde sanctionering- en inspectiebeleid door de CI. Dit is nu onvoldoende duidelijk.*
- *QLL moet er meer inzicht krijgen of de CI het sanctioneringbeleid consequent volgen om de deelnemers tot naleving van de regeling te motiveren.*

Bevindingen

- QLL beoordeelt de overtredingen en de sancties via de maandrapportages. In de maandrapportages staan de verschillende types en aantal controles en de hierbij gevonden overtredingen. Het aantal bezoeken komt overeen met het aantal bedrijven (1 bezoek per bedrijf). Achter de overtreding staat de beoordeling van de overtreding (zwaar, middel of licht). Uit de maandrapportages valt niet op te maken of de CI deze beoordeling en de bijbehorende sancties ook volgen. Er is ook geen relatie met de overtreding en het aantal en type hierop uitgevoerde herstelcontroles. De intern auditoren QLL gaan dit wel na maar alleen van de door hen bijgewoonde controles.
- De maandrapportage geeft (nog) geen inzicht in het aantal uitgevoerde herstelcontroles en op welke manier deze uitgevoerd worden (fysiek of administratief, aangekondigd of onaangekondigd). Het handboek meldt dat zware overtredingen altijd fysiek gecontroleerd moeten worden.
QLL deelt mee dat per 1 januari 2013 een onderscheid gemaakt zal worden bij de overige controles in:
 - bestuurscontrole
 - administratieve herstelcontrole
 - fysieke herstelcontrole.
- Volgens de maandrapportage is er nooit een overtreding geconstateerd in de vorm van een afwijkende vertrektijd bij "stalkeuring varkens op de boerderij ten behoeve van export". De praktijk leert dat deze structureel voorkomt. Het NVWA auditteam heeft dit zelf geconstateerd bij schaduwcontroles en tijdens het bijwonen van controles door de CI en de QLL auditoren geven ook aan dat dit voorkomt.
Waarom deze afwijking niet gerapporteerd is, is niet duidelijk. De bij de bijwoning geconstateerde afwijking in augustus 2012 op dit punt is ook niet als zodanig opgenomen hoewel de controleur had aangegeven dit wel te doen. De controleurs van de CI zien dit niet als een belangrijke afwijking of er wordt te weinig op gecontroleerd. Als de controleur niet dezelfde is als de exporteur dan kan de controleur bij de controle van de transporteur niet sanctioneren volgens het huidige handboek.
Als de vertrektijd afwijkend is kan er niet onaangekondigd gecontroleerd worden. QLL heeft diverse malen aandacht gegeven aan dit punt op de harmonisatieoverleggen van de CI dd 15 juni 2012 en 12 oktober 2012 en op de cursus voor de CI op 22 september 2012. Het probleem van "no show" (citaat QLL) wordt ook aangegeven in het harmonisatieoverleg dd 12 oktober 2012. Het is nog niet aantoonbaar dat dit probleem door de CI wordt neergelegd bij de deelnemers QLL.

Volgens het kwaliteitssysteem is de afwijkende vertrektijd terecht een zware overtreding. Hierop zou een fysieke herstelcontrole moeten worden uitgevoerd. Als deze overtreding meerdere malen wordt geconstateerd zou uiteindelijk schorsing moeten volgen.

- De deelnemers krijgen naar gelang het aantal en zwaarte van begane overtredingen een bepaalde status toegekend. De status van de deelnemers verandert zodra de overtredingen opgeheven (of niet opgeheven) zijn. De weergegeven status is dus een momentopname. Een zware overtreding blijft een jaar van kracht. Als binnen dat jaar weer een zware overtreding begaan wordt dan telt de 1^e overtreding weer mee voor de statusbepaling.

Deze redeneringen kunnen tot misverstanden, ook bij de CI, leiden en vergen een zeer degelijke administratie. De interne auditoren QLL geven aan dat ze in februari 2013 zullen nagaan hoe de CI hiermee omgaan.

In het handboek staat dat op zware overtredingen bij status 2 altijd een fysieke herstelcontrole plaats moet vinden. Bij de andere statussen is dit niet vermeld. Of herstelcontroles in deze gevallen altijd fysiek uitgevoerd worden is niet inzichtelijk in de maandrapportage.

- De auditoren QLL gaan na het bijwonen van een controle op het kantoor van de CI na of de juiste sanctie wordt opgelegd bij een overtreding. Dit zijn 2-3 bijwoningen per CI per jaar.
- Herstelcontroles worden volgens het handboek nog steeds aangekondigd uitgevoerd. Of dit ook zo gebeurt, is QLL niet bekend. De naleving van een aantal eisen kan beter onaangekondigd gecontroleerd worden. Dit was ook een opmerking bij de audit NVWA maart 2012. QLL zal het handboek op dit punt herzien.
- Eén deelnemer is onlangs geschorst. Op de website staan meer deelnemers doorgehaald maar die zijn om andere redenen geen deelnemer aan QLL meer (bijvoorbeeld beëindigen bedrijfsactiviteiten). QLL zal dit verschil inzichtelijk maken.
- QLL geeft aan een duidelijker onderscheid te willen maken tussen deelnemers die controles weigeren of de rekening niet voldoen en anderzijds deelnemers die zware overtredingen begaan.
- De NVWA zal aangeven wanneer zij een deelnemer vanwege door de NVWA geconstateerde overtredingen geschorst wordt voor de exportmodule en dan dus geen stalkeuring meer krijgt.
- QLL zal een extra kolom op de website maken waarop aangegeven kan worden of een deelnemer voor de module export geschorst is of niet zodat de NVWA hier voor de planning rekening mee kan houden.
- Het jaarverslag van de CI over 2012 is nog niet gereed.
- Meldingen vanuit QLL over grote overtredingen door deelnemers in 2012 aan de NVWA zijn niet bekend. De anonimiteit van de deelnemer is in 2012 nooit vervallen. In het handboek QLL staat dat dit bij ernstige overtredingen gebeurt. Over dit punt is gesproken tijdens het harmonisatieoverleg van 15 juni 2012. In het harmonisatieoverleg van 12 oktober 2012 komt dit punt niet meer aan de orde.

Conclusie:

Het auditteam NVWA concludeert dat:

- de maandrapportages transparanter zijn, maar nu nog onvoldoende inzicht geven in de door de CI opgelegde sancties en de wijze waarop deze worden uitgevoerd. (zie bevindingen)
- op een paar belangrijke punten nog verbeteringen zullen moeten komen.
 - Zoals aangegeven zal per 1 januari 2013 het onderscheid tussen administratieve en fysieke hercontroles aangegeven worden maar dit is nog niet aantoonbaar doorgevoerd.
 - Of de her(stel)controles aangekondigd of onaangekondigd worden uitgevoerd wordt niet aangegeven.
 - Een relatie tussen de overtreding en het aantal en type hierop uitgevoerde herstelcontroles wordt niet aangegeven op de maandrapportage.

Dit is een gemis omdat het beoordelen van de uitvoering van deze controles belangrijk zijn voor de evaluatie van de kwaliteit van toezicht.

- QLL er onvoldoende van op de hoogte is hoe de CI met de statustoekenning van deelnemers omgaan.
-

Aanbeveling

Het auditteam NVWA adviseert QLL:

- het plan om het onderscheid tussen administratieve en fysieke herstelcontroles per 1 januari 2013 in de maandrapportage te maken, daadwerkelijk in te voeren.
- aan te geven of deze aangekondigd of onaangekondigd worden uitgevoerd. Het handboek zou dan op deze punten aangepast moeten worden.
- in de maandrapportage een relatie te leggen tussen de overtreding en het aantal en type hierop uitgevoerde herstelcontroles.
- duidelijk aan te geven bij welke overtredingen alleen fysiek opnieuw gecontroleerd kan worden en bij welke een administratieve controle zou kunnen volstaan. Hierbij zou in het oog gehouden moeten worden dat administratieve hercontroles niet in rekening gebracht worden bij de deelnemer en fysieke wel waardoor door de laatste meer druk tot naleving bij de deelnemer zal zijn.
- het voornemen van de intern auditoren QLL in februari 2013 de statustoekenning aan deelnemers bij de CI na te gaan, in praktijk te brengen.
- van opgave afwijkende vertrektijden bij de exportmodule consequent als een zware overtreding aan te merken en hierop de passende sanctie laten volgen. Deelnemers hebben financieel voordeel van stalkeuring. Daar zou tegenover moeten staan dat er transparant gewerkt wordt en dat de CI dus inzage moeten hebben in de werkwijze, ook onaangekondigd.
Omdat dit punt kennelijk niet veel aandacht heeft gekregen binnen het kwaliteitssysteem QLL of omdat er nauwelijks op de boerderij gecontroleerd is zou het passen als deelnemers tevoren bijvoorbeeld via een nieuwsbrief op de hoogte gebracht worden van deze gewijzigde opstelling van QLL.
- het punt over vervallen van de anonimiteit van een deelnemer bij ernstige of structurele overtredingen aandacht te geven binnen QLL en zo mogelijk de overtredingen te benoemen waarbij dit in elk geval zal gebeuren.

5 Onderwerp Naleving

Achtergrond

NVWA

QLL moet zelf erop toezien dat het toezicht en de wijze van sanctioneren en motiveren leiden tot betere naleving van de regeling QLL. QLL moet dit ook aantoonbaar maken.

Bevindingen

- QLL heeft zelf nog geen aantoonbaar onderzoek gedaan naar naleving, maar deelt mee de maandrapportages op overtredingen (dus naleving) te analyseren.

Conclusie

Het auditteam NVWA concludeert dat:

- QLL de maandrapportages nog niet aantoonbaar gebruikt worden om naleving en/of trends hierin vast te stellen. De auditor NVWA maakt hierbij de opmerking dat bij grondiger uitgevoerde controles de trend juist tijdelijk negatiever kan zijn.

Aanbeveling

Het auditteam NVWA adviseert QLL:

- een plan op te stellen om inzicht te krijgen in de naleefpercentages en trends in naleving bij vooral die modules waar de overheid in haar toezicht gebruik van maakt.

6 ONDERWERP Borging van bovenstaande punten 1.2 t/m 1.6 Evaluatie

Achtergrond

NVWA

- *Omdat de jaarlijkse evaluatie c.q. toetsing door het CCvD nog niet heeft plaats gevonden kan het auditteam NVWA hier geen conclusie over trekken.*
- *Het bestuur en het CCvD van QLL neemt de kwaliteitsborging van QLL serieus, maar het effect van de corrigerende maatregelen ten behoeve van het kwaliteitssysteem is (nog) niet altijd aantoonbaar.*

- *Het CCvD heeft onvoldoende de beschikbare data voor (tussentijdse) evaluatie benut. Jaar en maandrapportages zijn een belangrijk middel om het toezicht door de CI en de naleving van de sector na te gaan.*
- *Maandrapportages van de CI moeten door het CCvD geanalyseerd worden. De format kan zo beoordeeld en eventueel aangepast worden. Het CCvD krijgt via de maandrapportage ook een indruk van het toezicht door de CI (aantal en soort bezoeken) en van naleving door de sector (aantal en soort overtredingen)*

QLL

- *CCvD evaluatie eigen functioneren 26 sep. 2012: werkgroep controlesystematiek: belangrijkste CCP's verder uitgewerkt en aanpassingen handboek begin 2013.*
- *evaluatie rapport 8 okt. voorleggen CCvD. Is gerapporteerd aan NVWA.*
- *Controlesystematiek (eigenlijk doelstelling) 1 x aangek., 1x onaang. per deelnemer. Wordt geëvalueerd.*

Bevindingen

- De jaarlijkse evaluatie is uitgevoerd in het 4^e kwartaal van 2012. Gebruikte bronnen voor de evaluatie zijn de maandrapportages, de resultaten van interne audits, de halfjaarlijkse evaluatie tussen NVWA en QLL en het auditrapport van de NVWA. Ook zijn de CI afzonderlijk gevraagd praktische knelpunten te benoemen zodat deze bij de evaluatie betrokken kunnen worden.
- QLL heeft het NVWA auditteam een uitgebreid evaluatierapport getoond. De resultaten zijn aantoonbaar gerapporteerd en komen in dit verslag meerdere malen terug.
- Er zijn veel tussentijdse evaluaties gedaan. Naar aanleiding hiervan heeft QLL een plan van aanpak opgesteld, welke tijdens deze kantooraudit NVWA is beoordeeld op aantoonbare implementatie en mogelijke effecten. De werkgroep controlesystematiek heeft ook een voorstel gedaan over de wijze van controleren gebaseerd op een inventarisatie en analyse van knelpunten.
- De auditoren QLL zullen nog een algemeen rapport over hun bevindingen in 2012 over de CI opstellen.

Conclusie:

Het auditteam NVWA concludeert dat:

- de evaluatie uitgebreid is en volgens het handboek QLL is uitgevoerd. Hij is gericht op de opzet van de regeling en uitvoering van de controles. Hij is (nog) niet gericht op naleving (zie vorige vraag) .

Aanbeveling:

Het auditteam NVWA adviseert QLL:

- om, als het systeem QLL zijn kwalitatief evenwicht gevonden heeft, in de nabije toekomst een aantoonbare analyse van naleving door de deelnemers te betrekken bij de evaluatie. Dit zal een waardevolle bijdrage kunnen leveren voor het bepalen van de wijze van toezicht en het bereiken van naleving van de regeling.
-

Bijlage F: bevindingen bijwoningen

Het NVWA auditteam heeft vijf controles op deelnemers bijgewoond, waarvan er vier volledig uitgevoerd zijn. De medewerking van de CI aan de NVWA audit was goed.

Eén controle kon alleen administratief uitgevoerd worden omdat het transportmiddel met de te exporteren varkens al vertrokken was.

Eén controle was niet op een module waar de overheid in haar toezicht gebruik van maakt. De CI heeft een andere controle ter aanvulling aangeboden maar de NVWA kon op de korte termijn geen levend vee specialist ter beschikking stellen om deze bij te wonen.

Selectie van de te controleren punten

Tijdens alle 4 uitgevoerde controles werden bijna alle punten van de vragenlijsten met de eisen gecontroleerd.

- Op een VC liet de controleur na om (fysiek) te controleren hoe de VC op de R&O (reiniging en ontsmetting) van een op dat moment aanwezig transportmiddel toezag. NB de controleur heeft wel een administratieve controle gedaan op de R&O van transportmiddelen in het algemeen.
- Op een VC controleerde de controleur het R&O register van laad/losruimte en van de verblijfsruimtes niet.

Detectie

De controles waren zeer goed voorbereid en uitgevoerd door ervaren controleurs. Dit in tegenstelling tot de in augustus 2012 bijgewoonde controles.

De diepgang van de controles was in alle gevallen voldoende om grote overtredingen te detecteren.

Wel ontdekt maar niet gecommuniceerd naar de gecontroleerde deelnemer waren de volgende.

- Op één VC was wel opgemerkt dat een R&O pompje voor wielkassen ontbrak, maar is dit niet gemeld aan de gecontroleerde.
- Op één VC maakte de waaghouder zelf geen gebruik van de hygiënesluis en kleepte hij/zij zich niet in bedrijfskleding. Dit werd wel opgemerkt maar niet gemeld aan de waaghouder.

Sancties

Bij 4 van de 5 controles hebben de controleurs middelzware tot zware overtredingen gedetecteerd en deze ook als zodanig genoteerd met het voorbehoud dat de beoordelaar van de CI, niet zijnde de controleur, het uiteindelijke oordeel over de overtreding geeft.

Deze overtredingen waren alle overtredingen op modules waar de overheid gebruik van maakt. Het accent van de gedetecteerde overtredingen lag op de Regeling preventie (R&O) en niet op dierenwelzijn.

Het NVWA auditteam is niet bij de CI nagegaan of deze de overtredingen juist wegen en of de juiste sancties daadwerkelijk opgelegd worden.

Bijlage G: lijst van afkortingen en definities

CBD	CoMore Bedrijfs Diensten
CBL	Centraal Bureau Levensmiddelen
CCP	Critical Control Point (Kritisch Beheers Punt)
CCvD	Centraal College van Deskundigen
CI	Certificerende Instantie(s)
CO	Controle Organisatie
COV	Centrale Organisatie voor de Vleessector
CV	curriculum vitae
EL&I	Economische zaken, Landbouw en Innovatie (Ministerie van)
EN	Europese Norm
EU	Europese Unie
EZ	Economische Zaken (het ministerie van -)
GPS	Global Positioning System
KNMvD	Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde
LTO	Land- en Tuinbouw Organisatie Nederland
NBHV	Nederlandse Bond voor Handelaren in Vee
NBW	Nederlandse Bond van Waaghouders van Levend Vee
NEN	Nederlandse Norm
NGO	niet-gouvernementele organisatie (Non-Governmental Organisation)
NMA	Nederlandse Mededinging Autoriteit
NVWA	Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit
PVV	productschap vee en vlees
Reg. Prev. of Regeling Preventie	Regeling preventie, bestrijding en monitoring van besmettelijke dierziekten, zoönosen en TSE's
QLL	Quality system Livestock Logistics
QS	Qualität und Sicherheit
R&O	Reiniging en ontsmetting (van transportmiddel)
RvA	Raad van Accreditatie
VC	(export)verzamelcentrum, verzamelcentra

Definities handboek QLL:

Certificerende instantie. Rechtspersoon die is geaccrediteerd volgens de norm NEN-EN-45011 en die middels een daartoe met de Stichting QLL gesloten overeenkomst in het kader van de uitvoering van de kwaliteitsregeling QLL is belast met de certificatie van bedrijven die zich voor deelname aan de kwaliteitsregeling QLL hebben aangemeld.

Controleorganisatie. Rechtspersoon die in het kader van de uitvoering van de kwaliteitsregeling QLL onder verantwoordelijkheid van de Certificerende Instantie is belast met de controle van de bedrijven die zich voor deelname aan de kwaliteitsregeling QLL hebben aangemeld.